

БЕЙБІТ КҮННІҢ БАТЫРЛАРЫ

Мемлекет басшысы құтқарушыларды марапаттады

Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Тоқаев Құтқарушы күніне арналған салтанатты жиында сөз сөйледі. Онда азаматтық қорғау саласы қызметкерлерін кәсіби мерекесімен құттықтап, жанқиярлық еңбегіне жоғары баға берді. Сонымен қатар, Мемлекет басшысы саланы технологиялық жаңғырту, ауылдық жерлердегі құтқару инфрақұрылымын кеңейту және мамандардың қауіпсіз еңбек жағдайын қамтамасыз ету жөніндегі басым міндеттерді айқындады.

АЗАМАТТАРДЫ САЙЛАУШЫЛАР ТІЗІМДЕРІНЕ ЕНГІЗУ ТУРАЛЫ

2026 жылғы 29 қарашада Қазақстан Республикасының мәслихаттары депутаттарының кезектен тыс сайлауы өтеді.

Сайлаушылардың тізімдерін тұрғылықты жері бойынша тиісті жергілікті атқарушы орган жасайды.

Сайлаушылар тізімдеріне дауыс беру күніне он сегіз жасқа толған, белсенді сайлау құқығына ие және тұрғылықты жері бойынша сайлау округінің тиісті сайлау учаскелері аумағында тіркелген Қазақстан Республикасының азаматтары енгізіледі.

Уақытша тіркелген азаматтар сайлаушылар тізімдеріне жергілікті атқарушы органға берген олардың өтініші негізінде дауыс беру күніне дейін **отыз күннен кешіктірмей**, яғни **2026 жылғы 29 қазанға** дейін енгізіледі.

Әкімдік азаматты ол дауыс беретін сайлау учаскесінің сайлаушылар тізіміне енгізуді және оны тіркелген жері бойынша сайлаушылар тізімінен шығаруды ұйымдастырады.

Азамат тек бір ғана сайлаушылар тізіміне енгізіле алады.

2026 жылғы 13 қарашадан бастап сайлаушыларға нақты сайлау учаскесіндегі сайлаушылар тізіміндегі немесе тиісті әкімдіктің колл-орталығы арқылы өзі туралы деректерді тексеру мүмкіндігі беріледі.

Алматы қаласы аумақтық сайлау комиссиясы.

Елдің мызғымас тірегі

Салтанатты жиында Президент «құтқарушы» ұғымының мазмұны адам өміріне араша түсумен, қауіп-қатерден қорғаумен және қиындыққа тап болған жанға қолдау көрсетумен сабақтас екенін айтты. Оның пікірінше, бұл мамандық батылдық пен ширақтықты ғана емес, терең отаншылдықты, кәсіби біліктілікті және жоғары жауапкершілікті талап етеді. Сондықтан халықтың құтқарушыларды «бейбіт күннің батырлары» деп атауы олардың адал еңбегіне берілген әділетті баға.

Қасым-Жомарт Тоқаев құтқарушылар қызметінің елдегі ауқымды жаңғыру үдерісімен сабақтас екенін айтты. Ол Қазақстанның заң мен тәртіп үстемдік құратын, ынтымағы берік, Әділетті, Озық, Күшті және Таза ел құру жолында келе жатқанын айтты. Президенттің сөзінше, жаңа Конституцияда адам және оның өмірі ең жоғары құндылық ретінде айқындалған. Азаматтық қорғаныс саласының әр қызметкері адам өмірін қорғау арқылы осы конституциялық қағиданы нақты іспен жүзеге асырады. Сондықтан құтқарушылар – қауіпсіз Қазақстанның мызғымас тірегі.

Президент мемлекеттік басқару жүйесіндегі өзгерістер жайында да сөз қозғады. Бір палаталы Құрыл-

тай мен конституциялық мәртебесі бар Қазақстан Халық Кеңесінің жұмыс істей бастағанын, Қауіпсіздік Кеңесі реформаланғанын және Қарулы күштерді жаңғырту міндеті тұрғанын айтты. Мұның бәрі ел тәуелсіздігі мен егемендігін қорғау, ұлттық қауіпсіздікті күшейту, азаматтардың құқықтары мен бостандықтарын сақтау. Ал азаматтық қорғау жүйесінің орнықтылығы осы стратегиялық міндеттердің күнделікті өмірдегі маңызды бөлігі саналады.

Жаңа технологияға басымдық

Жиында атқарылған жұмыстың нәтижесі де айтылды. Кейінгі бес жылда құтқарушылар 75 мыңнан астам жедел шақыртуға шығып, 240 мыңға жуық азаматқа көмек көрсеткен. Бұл көрсеткіштердің артында мыңдаған адамның амандығы, жедел әрекет пен кәсіби дайындық тұр. Мемлекет басшысы ендігі басты міндет апаттың салдарын жоюмен шектелмей, оның алдын алуға басымдық беру екенін айтты.

Мемлекет басшысы құтқарушы дене дайындығымен қатар заманауи технологияларды меңгеруге тиіс екенін атап өтті. Ұшқышсыз аппараттар мен автоматтандырылған жүйелердің кең қолданылуы арнайы білім мен жаңа құзыреттерді қажет етеді. Осы ретте Мәлік Ғабдуллин атындағы Азаматтық қорғау академиясына айрықша міндет жүктеледі. Мемлекет басшысы еліміздегі осы бірден-бір салалық жоғары оқу орны әлемнің үздік тәжірибелерін игеріп, күрделі құтқару операцияларын зерделеуі және қазақстандық құтқарушылар мектебінің дәстүрін сақтауы керек екенін айтты.

Сонымен қатар, салтанатты іс-шарада қызметтік борышын атқару кезінде ерлік пен жанқиярлық көрсеткен азаматтарға мемлекеттік наградалар тапсырылды.

Атап өтсек, II дәрежелі «Даңқ» орденімен Қуанар Базарбаев пен Марат Күлдіков, Бауыржан Момышұлы атындағы II дәрежелі «Айбын» орденімен Анри Данияр мен Алексей Цуркан марапатталды. «Құрмет» орденін Тимирлан Дзауров, Ерік Есмаханов және Елена Нарзиева алды. Дархан Байдекенов, Нұрсұлтан Жалғасов, Дархан Рысбаев пен Александр Чеботкинге «Ерлігі үшін» медалі, ал Қызылорда облысындағы «Оңталап» шаруа қожалығының директоры Әбдіхамит Аралбаев пен Абай облысындағы «Ағайынды» шаруа қожалығының директоры Жанат Ибрагимовке «Ерен еңбегі үшін» медалі табысталды. Ауылдық жерлерде өрт қауіпсіздігі инфрақұрылымын дамытуға үлес қосқан азаматтардың марапатталуы қауіпсіздік ісі мемлекеттік органдармен бірге қоғамның ортақ жауапкершілігі екенін аңғартты.

Жиында айтылған міндеттер азаматтық қорғаныс саласының жаңа бағытын айқындады. Енді жедел көмекпен қатар тәуекелді алдын ала бағалауға, цифрлық басқаруға, ауыл мен өндірістегі қауіпсіздік инфрақұрылымын нығайтуға басымдық берілмек. Бұл өзгерістердің өзегінде адам өмірін қорғау және қиын сәтте көмекке келетін құтқарушы мамандығының беделін арттыру міндеті тұр.

Пердехан ШӘМШИЕВ,
сарапшы.

91 772223 237006 >

ОРНЫҚТЫ ДАМУДЫҢ ӨҢІРЛІК КЕЗЕҢІ

Үкіметте Премьер-министрдің орынбасары – ұлттық экономика министрі Серік Жұманғариннің төрағалығымен Орнықты даму мақсаттары (ОДМ) жөніндегі Үйлестіру кеңесінің XI отырысы өтті. Талқылауға БҰҰ өкілдері, орталық мемлекеттік органдар мен облыс әкімдіктерінің басшылары қатысты.

Кездесуді аша отырып, Серік Жұманғарин Қазақстанның жаһандық орнықты даму күн тәртібіне жоғары бейілділік танытып, Орталық Азиядағы көшбасшы мәртебесін бекіткенін және халықаралық қоғамдастықтағы позициясын нығайтқанын атап өтті.

«Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев әлденеше рет назар аударғандай, ОДМ-ны жүзеге асыру біздің ұлттық басымдықтарымызбен тікелей байланысты. Президент БҰҰ Бас Ассамблеясының 80-ші сессиясында сөйлеген сөзінде Қазақстан орнықты даму міндеттерін мемлекеттік жоспарлау мен бюджетті қалыптастыруға біріктіргенін атап өтті. Осы бағдарларға қол жеткізуде біз ха-

лықаралық ұйымдармен ынтымақтастықты нығайтуға ерекше мән береміз», – деді вице-премьер.

БҰҰДБ-ның Қазақстандағы Тұрақты өкілі Катаржина Вавьерниа елімізде ОДМ-ды мемлекеттік жоспарлау жүйесіне біріктіруде ілгерілеушілік барын ерекше атап өтті. Сондай-ақ, Еуропалық Одақтың қолдауымен жергілікті өзін-өзі басқару реформасына жәрдемдесу жөніндегі үш жылдық бастаманың іске қосылғаны тура-

лы хабарлады. Жоба Ұлттық экономика министрлігімен және жергілікті атқарушы органдармен бірлесіп, Абай, Жетісу, Түркістан, Маңғыстау және Қостанай облыстарында жүзеге асырылады. Бастама жергілікті экономиканы ынталандыруға, өңірлердің әлеуетін нығайтуға, жұмыспен қамтуды кеңейтуге және халықтың табысын арттыруға бағытталған.

Қатысушылар отырыста ОДМ-ға қол жеткізудің аралық көрсеткіштерін қарас-

тырып, алдағы перспективаларды талқылады.

Қазақстанның негізгі нәтижелерінің арасында «Әлеуметтік қамсыздандыру жүйесімен қамтылған халықтың үлесі» ОДМ индикаторына қол жеткізудегі оң динамика атап өтілді. Егер 2025 жылдың қорытындысы бойынша оны алушылар 54,4 мың отбасы болса, қазіргі уақытта олардың саны 41,3 мың отбасына азайды.

Қызылорда облысында инклюзивті білім беру үшін жағдай жасалған мектептердің үлесі 99,3%-ға жетті. Бұдан бөлек, үш ауысымды және апаттық мектептер мәселесі толық шешілді.

Жетісу облысында өңірді газдандыру аясында Кербұлақ ауданынан Талдықорған қаласының маңындағы аймаққа дейін 110 елдімекен газбен қамтамасыз етілді. Айта кетсек, 2022 жылы мұндай елдімекен саны тек бесеу болатын. Облысты газдандыру деңгейі 67,2%-ға жетіп, 467 мың адам газбен қамтылды. Биыл тағы 16 елдімекенді газдандыру жоспарлануда. Нәтижесінде облысты газдандыру деңгейі 72%-ға жетеді.

Дана САДЫРҚАН.

«ASTANA MEDIA WEEK–2026» Отандық журналистиканың келешегі талқыланды

Астанада осымен оныншы рет өткен халықаралық медиабасқосуға Алматы қаласы атынан барған БАҚ өкілдері жасанды интеллект, журналистиканың кәсіби стандарттары, ақпараттық саясат, отандық контент және медианың жаңа экономикалық моделі жөнінде талқылады. Аталмыш іс-шара 14–16 қазан аралығында Астанадағы Бейбітшілік және келісім сарайында өтті.

Жасанды интеллект және медиа

Осынау басқосу Қазақстанның медиа саласындағы ең кәсіби алаңдардың бірі саналады. Сондықтан медиа-апаталық үш күн бойы журналистерді, медиаменеджерлерді, мемлекеттік органдардың баспасөз қызметтерінің өкілдерін, халықаралық медиа ұйымдар мен технологиялық компаниялардың сарапшыларын бір ортаға жинады. Бұл реткі басты тақырып «MEDIA. HUMAN. AI: 10 жыл трансформациясы. Сенімнің жаңа архитектурасы» деп аталды. Бағдарламаға негізінен медиа индустрияның қазіргі жағдайы мен даму перспективаларын қамтитын пленарлық сессиялар, сараптамалық кездесулер, редакциялық зертханалар, практикалық шеберлік сабақтары және кәсіби марапаттау рәсімдері енгізілді.

Жасанды интеллектінің медиаға ықпалы жеке технологиялық бағыт ретінде ғана емес, журналистиканың кәсіби жауапкершілігі, ақпараттың шынайылығы және аудитория сенімімен байланыста екені жөнінде қарастыру биылғы форумның негізгі ерекшелігі болды. Қазіргі уақытта жасанды интеллект мәтін дайындау, аударма жасау, деректерді өңдеу, визуалды контент әзірлеу және ақпаратты құрылымдау сияқты жұмыстарда кеңінен қолданылып келеді. Сондықтан медиа ұйымдар үшін технологияны пайдаланудың мүмкіндігімен қатар, оның қауіптері де өзекті болып отыр.

Сенімнің жаңа архитектурасы

Медиа форум бағдарламасында аудитория сенімі бірнеше сессияда көтерілді. Мәселен, медиа нарығында ақпарат көлемінің өсуі автоматты түрде оның сапасының жоғарылауын білдірмейді. Керісінше, әлеуметтік желілер мен цифрлық платформалардың кеңеюі жағдайында жалған ақпараттың таралу мүмкіндігі де артып отыр. Сондықтан қазіргі журналистика үшін фактіні тексеру, дереккөзбен жұмыс істеу, ақпараттың шығу тегін анықтау және жарияланатын мәліметтің дәлдігін қамтамасыз ету бұрынғыдан да маңызды деген пікір айтылды.

Жалпы, басты тақырыпқа айналған «сенімнің жаңа архитектурасы» ұғымы осы өзгерістермен байланысты екені осы пікірді айшықтап тұрғандай. Шын мәнінде медиа жағдайында аудитория журналистің немесе редакцияның ақпаратты қаншалықты жылдам таратқанына ғана емес, оның қаншалықты сенімді екеніне де мән береді. Осы тұрғыдан алғанда, технология дамыған сайын журналистің кәсіби жауапкершілігі төмендемейді. Қайта ақпаратты іріктеу, тексеру және түсіндіру функциясының маңызы арта түседі. Сондай-ақ, медиаапаталықтың маңызды бағыттарының бірі – Қазақстан мен Орталық Азия туралы халықаралық аудиторияға арналған контентті дамыту туралы болды.

Ақпарат кеңістігінің мәселесі

Бұл ретте негізгі тақырыптарының қатарында Қазақстанның ақпараттық саясатындағы өзгерістер, отандық контентті дамыту, креатив индустрия, жарнама нарығының жаңа экономикасы және цифрлық медиа болды. «Қазақстанның ақпараттық саясатындағы жаңа ережелер» атты сараптамалық кездесуде журналистер мен мемлекеттік органдар коммуникация, ақпаратқа қолжетімділік және баспасөз қызметтерінің қазіргі міндеттері талқыланды.

Медиа-апаталықтағы маңызды талқылаулардың бірі «Qazaq Creative Power: Қазақстандық вайбты кім жасайды?» тақырыбына арналды. Сарапшылар отандық телевизия, кино, цифрлық медиа және креатив индустрияның дамуын талқылады. Бұл бағытта негізгі мәселе – ұлттық мазмұнды қазіргі аудиторияның сұранысына сай форматта ұсыну. Осыған байланысты отандық медианың алдында екі міндет тұр. Біріншісі – ұлттық мазмұнды сақтау. Екіншісі – сол мазмұнды заманауи форматта ұсыну. Ұлттық контенттің бәсекеге қабілеттілігі оның тек тақырыбына емес, сценарийіне, визуалдық сапасына, журналистік және продюсерлік жұмысына, тарату платформасына байланысты. Медиаапаталықта жарнама нарығының жаңа экономикасы да талқыланды.

Осы күні «Жарнамалық медианарықтың жаңа экономикасы» атты сессияда цифрлық платформалардың дамуы, аудиторияның медианы тұтыну ерекшеліктері және жарнаманың жаңа форматтары қарастырылды. Талқылауға TikTok, Nur.kz, Orda FM, Sport+ Qazaqstan және K Research Central Asia өкілдері қатысты. Медиа саласының экономикалық тұрақтылығы тікелей контент өндірісінің сапасына әсер етеді. Редакцияның журналистерді қамтамасыз етуі, техникалық базаны жаңартуы, өңірлерден ақпарат жинауы және сараптамалық материалдар әзірлеуі тұрақты қаржыландыруды қажет етеді. Сонымен қатар, аудиторияның медианы тұтыну тәсілі өзгергендіктен, жарнама берушілер үшін де жаңа өлшемдер пайда болды. Қазіргі нарықта тек аудитория көлемі емес, оның құрамы, белсенділігі, контентпен өзара әрекеті және нақты платформалардағы мінез-құлқы маңызды.

Qazaqstan Media Awards

Форумның үшінші күні жиын қорытындыланып, Qazaqstan Media Awards ұлттық медиа сыйлықтарын табыстау рәсімі өтті. Биыл Қазақстанның «Тұмар» және «Үркер» ұлттық сыйлықтары алғаш рет бір бренд – Qazaqstan Media Awards аясында біріктірілді. Жаңа формат телевидение, баспасөз, радио, интернет-журналистика, digital және жаңа медиа бағыттарын бір кәсіби алаңда қамтыды. Байқауға 12 номинация бойынша 600-ден астам журналист өтінім берсе, бұл өзгеріс медиа индустриядағы форматтардың жақындасуын көрсетеді.

«Үркер» сыйлығының «Журналистиканың болашағы: жасанды интеллект саласындағы үздік жоба» номинациясында Altainews Media Centre-дің «AI-ЖАН» жобасы жеңімпаз атанды. Бұл – AI технологияларының медиа өндірісіне енді ғана еніп жатқанын емес, оның журналистикадағы жеке кәсіби бағыт ретінде қалыптасып келе жатқанын көрсететін маңызды белгі.

Qazaqstan Media Awards аясында телевизия, радио, баспасөз және интернет журналистикасының үздік жұмыстары анықталды.

«Тұмар» сыйлығы бойынша: үздік тележүргізуші – Вероника Вишневская, «Евразия» бірінші арнасы; үздік деректі жоба – «4739», 24KZ; үздік телевизиялық материал – «Қарқынды құрылыс», «Qazaqstan» телеарнасы; үздік әлеуметтік жоба – «Правда в деталях», Jibek Joly; үздік телехикая – «Ауыл бапкері», Astana TV; үздік ақпараттық-талдамалық бағдарлама – «Новости», 7-арна.

«Үркер» сыйлығы бойынша: жылдың үздік журналисі – Жанар Сердалина; үздік радиожоба – «Ойтума», Қазақ радиосы; үздік медиажоба – Tengri TV, Tengrinews; жылдың үздік материалы – Мирамгүл Рахатқызының «Жасанды интеллект: адамзат жаңа дәуірге аяқ басты» мақаласы; үздік талдамалық материал – Лаура Тусупбекованың «Моя ДНК – наше богатство» материалы; журналистиканың болашағы: AI бағытындағы үздік жоба – «AI-ЖАН», Altainews Media Centre.

Марапаттар құрамына қарап, қазіргі қазақстандық медианың бірнеше бағытта қатар дамып отырғанын көруге болады. Дәстүрлі баспасөз бен радио өз орнын сақтап отыр. Телевизия өзінің аудиториясын қалыптастыруды жалғастыруда. Сонымен қатар, интернет-жобалар мен жасанды интеллектке негізделген өнімдер де кәсіби деңгейде бағалана бастады.

Рая ЕСКЕНДІР.

АЗАМАТТЫҚ ҚОРҒАНЫС

ҚРПремьер-министрінің орынбасары жұмыс сапары барысында мегаполистегі азаматтық қорғау нысандарының, сейсмологиялық мониторинг және халықты құлақтандыру жүйелерінің жұмысымен танысты. Сапарға Алматы қаласының әкімі Дархан Сатыбалды, Қалалық төтенше жағдайлар департаментінің басшылығы қатысты. Сондай-ақ, сейсмикалық қауіпсіздік мәселелері бойынша кеңес өткізді.

Алдымен ҚР Төтенше жағдайлар министрлігінің «Алатау» жедел мақсаттағы Оңтүстік базасындағы құтқару бөлімшелері мен №21 мамандандырылған өрт сөндіру бөлімінің төтенше жағдайларға дайындығын тексерді.

№21 мамандандырылған өрт сөндіру бөлімі Түркісіб ауданының батыс бөлігін, соның ішінде «Әлмерек», «Жұлдыз», «Маяк», «Көкжиек», «Кемел» шағынаудандарын, сондай-ақ Алматы облысының елдімекендерін өрттен қорғауды қамтамасыз етеді. Ондағы халықтың жалпы саны 50 мыңнан асады, сондай-ақ 237 шаруашылық жүргізуші субъекті бар (Алматы облысының елдімекендерін қосқанда). 2020 жылдан бері аталған шағынаудандарға 526 шақырту тіркеліп, орташа жету уақыты 15 минут болды.

Ал «Алатау» жедел мақсаттағы Оңтүстік базасы Алматыда жойқын жер сілкінісі болған жағдайда шұғыл әрекет етіп, зардап шеккен халыққа көмек көрсету үшін арнайы құрылған. Ол қаланың төтенше жағдайларға дайындық жүйесіне кіреді. Мұнда тұрғындарды уақытша орналастыратын шатырлы қалашық қарастырылған, сондай-ақ апат салдарын жою бойынша республикалық және қалалық жедел штабтар орналасады.

«Келесі жылы барлық күш пен құралдарды жұмылдырып, ауқымды командалық-штабтық оқу-жаттығулар өткізу қажет. Бөлімшелердің нақты жасақталуын және төтенше жағдайларға ден қоюға дайындығын тек қағаз жүзінде емес, іс жүзінде тексеру маңызды», – деді Қанат Бозымбаев.

Келесі нысан – «Медеу» сейсмологиялық станциясы. Бұл жерде вице-премьерге жел сілкінісін бақылауға арналған жабдықтар мен ерте хабарлау жүйесі таныстырылды.

Сонымен қатар, Қанат Бозымбаев Сейсмологиялық байқау және зерттеулер

ДАЙЫНДЫҚ ЖОҒАРЫ ДЕҢГЕЙДЕ

Үкімет жетекшісінің орынбасары Қанат Бозымбаев Алматыға жұмыс сапарымен келді

ұлттық ғылыми орталығына барды. Бұл базада ғылыми зерттеулер жүргізу, сейсмологиялық деректер алмасу және ерте ескерту жүйелерін жетілдіру мақсатында бірлескен қазақстандық-қытайлық орталық құру жоспарланып отыр. Орталықтың ашылуы жер сілкінісін алдын ала ескерту жүйелерін енгізуге, қытайлық әріптестермен ақпаратты нақты уақыт режимінде алмасуға, сондай-ақ жер сілкіністерін болжау дәлдігін арттыруға мүмкіндік береді.

Одан кейін Қанат Бозымбаев Мониторинг және жедел әрекет ету орталығының жұмысымен танысты. Бұл мекеме төтенше жағдайлардың алдын алу, ахуалды үздіксіз бақылау және кез келген қауіп-қатерге шұғыл әрекет ету мақсатында қызмет атқарады. Мұнда барлық ақпарат ағыны бір жерге шоғырланып, оқиға орнына жедел құтқару күштерін бағыттау және тиісті шешімдерді уақытылы қабылдау қамтамасыз етіледі.

10 шілдеден қазіргі кезге дейінгі мәлімет бойынша, орталыққа 111 000-нан астам өтініш түскен, оның ішінде 81 000-ға жуығы 109 нөміріне түскен қоңыраулар болса, 29 500-і әлеуметтік желілер ар-

қылы қабылданған. Барлық өтініштің 71 000-ы бірінші ретте шешімін тауып, жабылса, 39 000-ы тиісті мемлекеттік органдарға бағытталған.

Тұрғындар тарапынан ең көп түсетін өтініштердің ТОП-5 қатарына электрмен және сумен жабдықтау, қоғамдық көлік, көше-жол желісі және қоғамдық орындарды көгалдандыру мәселелері кіреді. Жыл басынан бері авариялық-құтқару жұмыстары бойынша 3000-нан астам өтініш қабылданып, 484 адам құтқарылды.

Алматы қаласының Төтенше жағдайлар департаментінде азаматтық қорғау күштерінің дайындығы қаралды. Вице-премьер сондай-ақ 103,6 мыңнан астам өтініш қабылдаған 109 бірыңғай байланыс орталығының жұмысымен және №105 мектеп-гимназия базасында орналасқан зардап шеккен халықты қабылдау пунктімен танысты. Қалада барлығы осындай 384 пункт қарастырылған, оның 150-і мобильді қоймалармен жабдықталған. Бұл пункттер қаланың 8 ауданындағы 225 мектеп, 115 балабақша, 15 жоғары оқу орны, 17 колледж, 6 мәдениет нысаны, 3 стадион мен 3 сауда-ойын-сауық

орталығы базасында ашылады. Онда зардап шеккен азаматтар тіркеліп, уақытша орналастырылады және оларға қажетті тұрмыстық бұйымдар таратылады. Халықты қабылдау пункттерін шұғыл іске қосу үшін олар арнайы жылжымалы қоймалармен жабдықталады.

Нысандарды аралау қорытындысы бойынша Қанат Бозымбаев Алматы қаласының әкімдігінде сейсмикалық қауіпсіздік мәселелері жөнінде кеңес өткізді. Оған қала әкімі Дархан Сатыбалды мен сала-лық министрліктердің өкілдері қатысты.

Кеңесте Қазақстан аумағының шамамен, 40%-ы сейсмикалық қауіпті аймақтарға жататыны атап өтілді. Жыл басынан бері 1 мыңнан астам жер сілкінісі тіркелген, оның сегізі 2–4 балл деңгейінде сезілген.

«Сейсмикалық қауіпті болжау мәселесінде заманауи тәсілдер қажет. Бұл жұмысқа цифрлық құралдарды белсенді түрде енгізу керек», – деді Үкімет басшысының орынбасары Қанат Бозымбаев.

Гүлжанат СЕМБАЕВА.
Сурет: Самат ҚҰСАЙЫНОВ.

ЖАҢА НЫСАН

Құтқарушыларға арналған тікұшақ

Алматы тауларында құтқару жұмыстарын жедел жүргізуге арналған Air 112 тікұшақ алаңы жабдықталды. Жаңа нысан бюджеттен тыс қаражат есебінен салынған.

Аталған алаң құтқарушыларды, мамандарды және қажетті жабдықтарды биік тауда орналасқан мұздақ көлдерге жедел жеткізуге мүмкіндік береді. Сондай-ақ, көлдердегі суды қауіпсіз ағызу жұмыстарын ұйымдастыруға арналған.

Жаңа нысанның басты артықшылығы – құтқарушылардың жетуі қиын аймақтарға қысқа уақытта бара алуы. Атап айтқанда, тікұшақпен мұздақ көлдерге жету уақыты небәрі 10–15 минут.

Бұл төтенше жағдай қаупі туындаған кезде құтқару бөлімшелерінің жедел әре-

кет етуіне және ықтимал қауіптің алдын алу шараларын уақытылы жүргізуіне мүмкіндік береді.

«Тікұшақ алаңы биік таудағы мұздақ көлдерге құтқарушыларды, мамандарды және қажетті жабдықтарды жедел жеткізуге, сондай-ақ көлдердегі суды қауіпсіз ағызу жұмыстарын жүргізуге мүмкіндік береді. Мұздақ көлдерге ұшу уақыты небәрі 10–15 минут болады. Бұл төтенше жағдай қаупі туындаған кезде ден қою тиімділігін айтарлықтай арттырады.

Инфрақұрылымды дамыту меценаттардың қолдауымен Қазақстандық құтқарушылар қоры арқылы бюджеттен тыс қаражат тарту есебінен жүзеге асырылуда», – делінген министрлік ақпаратында.

Алдағы уақытта биік таулы аймақтардағы авиациялық инфрақұрылымды одан әрі дамыту жоспарланып отыр. Соның ішінде теңіз деңгейінен шамамен, 3200 метр биіктікте тағы бір тікұшақ алаңын жабдықтау көзделген.

Жобаны іске асыру құтқару бөлімшелерінің мүмкіндіктерін кеңейтіп, жетуі қиын аумақтарға қолжетімділікті жақсартды. Сондай-ақ, табиғи қауіп-қатерлерге жедел ден қоюға және халықтың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге ықпал етеді.

Гүлжанат МАРАТҚЫЗЫ.

ҰЛТТЫҚ ҰЛАН

Тұңғыш кинолог ару

Мегаполис іргесінде орналасқан Алатау қаласында бүкіл Қазақстан бойынша Ұлттық ұланның кинологтарын дайындайтын орталық бар. Сол әскери мекемеде ведомство тарихындағы алғашқы кинолог қыз еңбек етеді. Ол – қатардағы Аружан Жүнісова.

Аружан бала кезінен жануарларға әуес қылыпты. Көшеде қараусыз жүрген иттер мен мысықтарды үйіне көтеріп немесе жетектеп әкеліп, оларға қамқорлық танытып жүреді екен. Бала күнінен бойына сіңген осынау мейірімділігі, нәзік жүрегі мен өзгелерге көмектесуге деген ықыласы оның өмірлік ұстанымына айналды.

Аружан мектеп бітіргеннен кейін Ал-

маты қаласындағы медициналық колледжді тәмамдап, өмірде қиын жағдайға тап болған адамдарға арналған әлеуметтік бейімдеу орталығында екі жыл жұмыс істеді. Алайда, көкейінен әскери қызметші болу арманы кетпей қойған. Ұлттық ұланға әйел кинологтарды қабылдау басталғанын естігенде, жаңа мамандықты игеруге бел буады.

Аружан Жүнісова қазір ҚР ІІМ Ұлттық ұланының 6654 әскери бөлімінде орыс аңшы спаниелі тұқымына жататын қызметтік итті есірткі заттарын іздеуге үйретіп жүр. Ұлттық ұланда бұл тұқымдағы ит алғаш рет арнайы дайындықтан өтуде. Осылайша Аружан ару кинология қызметінде бірден екі тың бастаманың басы-қасында жүр. Яғни өзі де тұңғыш, иті де бұл салада бірінші.

Иә, бүгінде әскери бойжеткеннің басты серігі – Чарли есімді үш айлық спаниель. Кинолог қыз күн сайын оны тамақтандырып, денсаулығын тексеріп, жаттықтырады. Оның айтуынша, спаниельдердің шағын дене бітімі мен ширақ қимылы тар жерлерді тінтуде таптырмас көмекші.

Аружан үшін бұл жағдай әскери қызмет туралы арманын жүзеге асырып, жануарлармен жұмыс істеуге деген қызығушылығын кәсіби қызметімен ұштастыруға мүмкіндік берді. Ал Ұлттық ұлан үшін кинолог қыз қызметтік иттерді даярлау ісінде жаңа тәжірибеге жол ашты. Алдағы уақытта Аружан өзінің Чарли досымен Алматының тыныштығы мен қауіпсіздігіне де адал қызмет ететіні сөзсіз.

Нұржамал ӘЛІШ

ШЫМБҰЛАҚТЫҢ ШЫРШАСЫ

Тау курортындағы тартымды жоба

17 қазанда «Шымбұлақ» тау курортында экологиялық акция өтті. ЮНЕСКО клубтары күніне орай ұйымдастырылған Shyrshaly жобасы Кіші Алматы шатқалының қылқан жапырақты кеңістігін сақтауға және жастардың экологиялық бастамаларын қолдауға бағытталды.

Ұйымдастырушылардың айтуынша, биыл курорт беткейлеріне 560 Тянь-Шань шыршасын отырғызу жоспарланған. Оның 60 көшетін Қазақстандық Ұлттық ЮНЕСКО клубтары федерациясы қолдап, арнайылап ұсынған. Қысы-жазы жасыл қалпын сақтап тұратын ағаштар тамыр жайып, бүр түзер аумақтарды да Іле Алатауы мемлекеттік ұлттық табиғи паркінің мамандары белгілеп, алдын ала сайлаған.

Shyrshaly жобасы 2025 жылдан бері жүзеге асырылып келеді. Бастама мақсатының бірі – 2011 жылғы дауылдан зардап шеккен орман аумақтарын қалпына келтіруге үлес қосу. Жиында «Шымбұлақ» тау курортының бас директоры Ринат Абдрахманов сөз алып, былтыр жоба аясында 500 шырша отырғызылды деп айтты. Көшеттерді суару ұйымдастырылып, олардың көктеп-көгеру үдерістері жыл бойы бақылауда болған.

– Ағаштарды егіп қана қоймай, суару жүйесін ұйымдастырдық. Бір жыл бойы күтіп-баптадық. Соның нәтижесінде көшеттердің 99 пайызы жерсініп кетті, – деді Ринат Абдрахманов.

Алматы қаласы Туризм басқармасының басшысы Ғалия Токсейітова да мұндай бастамалардың басым тұстарына тоқталып, туризмді табиғатты қорғау ісімен ұштастыра дамытуға мүмкіндік береді деп мәлімдеді. Оның айтуынша, алдағы уақытта осыған ұқсас экологиялық іс-шараларды жалғастыру жоспарланып отыр.

Іс-шара барысында арнайы «Пандус» алаңы жасақталып, қонақтарға жастар құрған экологиялық жобалар таныстырылды. Қатысушылар өсімдіктерді көбейту, жылыжайда өнім өсіру және қолда-

нылған қағазды қайта өңдеу тәсілдерін көрсетті.

«Shoqan SDG» Тұрақты даму орталығының директоры Вадим Цуриков оқушылармен бірге мәдени арша ағашын көбейту әдісін таныстырды. Оның айтуынша, бұтақтың төменгі бөлігін тазартып, қабығын шалажансар тіліп, шағын қиықтар жасағаннан кейін қажетті ылғал сақталса, шамамен екі айда көшет тамыры шығып, өскіндер көктей түседі.

Орталық оқушылары өсімдік өсіруге арналған технологиялық жобалармен де айналысады. Цуриковтың сөзінше, шәкірті Арман Сабыржан әзірлеген оқу конструкторлары әлем ғалымдарының назарын аударып, Гарвард университетіне түсуінге жол ашқан, тіпті, жас талапкер дайындаған портфолиосының маңызды бөлігі болған. Орталық алдағы уақытта мейрамханалармен және дәмханалармен ынтымақтастық орнатып, оқушыларды бірлескен жобаларға тартуды жоспарлап отыр. Ал «Заман» мектебінің 10 «в» және 10 «с» сынып оқушылары «Кіші қадам – үлкен өзгеріс» жобасын ұсынды. Олар қолданылған қағазды ұсақтап, су, желім және крахмалмен араластырады. Кейін қоспаны арнайы торға жайып, кептіру арқылы жаңа қағаз жасайды.

Жобаға қатысқан 10-сынып оқушысы Абдуғали Адия бұл бастама табиғи ресурстарды үнемдеуге бағытталғанын айтты:

– Ағаштар мен ормандарды сақтауға үлес қосу үшін қолданылған қағаздан жаңа қағаз жасадық. Шағын әрекет арқылы үлкен өзгерістерге жете аламыз, – деді ол.

Оқушылар іс-шараға келгендерге қайта өңделген қағазға табиғат пен болашақ ұрпаққа арналған тілектерін жазуды ұсынды.

Дастан ҚАСТАЙ.
Сурет: Қайрат ҚОНЫСБАЕВ.

ДАСТАРХАН ДӘМІ

Нан пештен шыққанда аңқыған иісі кімнің де көңілін баурайды. Бірақ сол нанды дайындау үшін қаншама еңбек пен төзім керек екенін екіншісі біле бермейді. Қамырдың бабын келтіру, уақытын дәл есептеу, пештің қызуын бақылау – мұның бәрі шеберлікті қажет етеді.

Алматы мемлекеттік бизнес колледжінде өткен NAN-FEST – 2026 байқауында болашақ наубайшылар осы өнердің қыр-сырын қалай меңгергенін көрсетті. Халықаралық нан күніне орай ұйымдастырылған сайысқа Алматы қаласы мен Жетісу, Алматы және Жамбыл облыстарынан студенттер қатысты. Бірі француздың дәстүрлі багетін пісірсе, енді бірі жапонның шокупан нанын әзірледі. Ал үшінші тапсырмада қатысушылар «Таза Қазақстан – адал еңбек» тақырыбын қамыр арқылы бейнеледі. Бұл жолы студенттерге жәй ғана нан пісіру жеткіліксіз еді. Дайын өнімнің дәмі мен сыртқы көрінісіне қоса, жұмыс барысындағы тазалық, қауіпсіздік талаптарын сақтау және технологияны дұрыс орындау да бағаланды. Өйткені, наубайшылықта асығыстыққа орын жоқ. Қамырды уақытынан ерте пешке салу немесе температураны дұрыс реттемеу дайын өнімнің сапасына әсер етуі мүмкін. Байқау WorldSkills стандарттары бойынша өтті.

Алматы мемлекеттік бизнес колледжінің директоры Айнұр Мұқажанованың айтуынша, байқаудың негізгі мақсаты – жастардың кәсіби шеберлігін шыңдау және наубайшы мамандығына деген құрметті арттыру.

– Біз бұл байқауды үшінші жыл қатарынан өткізіп келеміз. Ең бастысы, наубайшы мамандығының мәрте-

бесін көтеріп, нанның дастарханға келуі үшін қаншама еңбек жұмсалатынын көрсету. Биыл 13 студент қатысты. Олар өзіне кәсіп үйреткен өндірістік оқыту шеберімен бірге дайындалды. Болашақ наубайшылардың өз ісін жетік меңгеріп, кәсіби тұрғыдан өскенін қалаймыз, – дейді колледж директоры.

Наубайшының жұмысы сырт көзге оңай көрінуі мүмкін. Алайда, бір бөлке нанның сапасы ұнның құрамынан бастап, қамырдың иленуі мен ашуына, пісіру уақытына дейінгі бірнеше кезеңге байланысты. Мұның бәрін тәжірибе арқылы үйреніп, қолды жаттықтыру керек. Сондықтан студенттер үшін мұндай сайыстың орны бөлек. Олар күнделікті сабақта алған білімін іс жүзінде көрсетіп қана қоймай, тәжірибелі мамандардан бағасын алады. Қатысушылардың жұмысын бағалағандардың қатарында «Дарен» кондитерлік цехының француз шеф-наубайшысы Винкиэ Себастьян Кладо Эмиль, «Ақсай» нан-тоқаш комбинаты мен Алматы технологиялық университетінің өкілдері болды. Қазылар алқасында белгілі кондитер Жанна Бақтыбаева да жұмыс істеді. Жанна Бақтыбаеваның айтуынша, студенттің дайындығы оның жұмысынан бірден байқалады.

– Ең алдымен тазалыққа, өнімнің сапасы мен сыртқы көрінісіне қараймыз. Студент байқауға ұзақ уақыт дайындалып, жауапкершілікпен қараса, ол бірден білінеді. Дайын өнімнен бөлек, қатысушының жұмысын қалай ұйымдастыратынына, өзін қалай ұстайтынына және тапсырманы қаншалықты сенімді орындайтынына да мән береміз, – дейді сарапшы.

Байқау соңында бас жүлде Алматы мемлекеттік бизнес колледжінің студенті Карина Камаловаға берілді. 1-орынды Халықаралық инженерлік-технологиялық университетінің студенті Адель Қалан иеленді. Алматы технологиялық колледжінің студенті Әмина Дәулет 2-орынға лайық деп танылды. Ал 3-орынды Алматы сән және қызмет көрсету колледжінің студенті Мамаюсуф Ураков пен Алматы технологиялық колледжінің студенті Әділхан Сейсенбей бөлісті. Жеңімпаздар дипломдармен, ақшалай сертификаттармен және бағалы сыйлықтармен марапатталды.

Колледж студенттері үшін мұндай жетістіктер таңсық емес. Айнұр Мұқажанованың айтуынша, өткен жылы Астанада өткен WorldSkills ұлттық чемпионатында оқу орнының өкілдері «Наубайшылық шеберлік» құзыреттілігі бойынша алтын медаль жеңіп алған. Үш жылдан бері өткізіліп келе жатқан NAN-FEST-ке биыл бірнеше өңірден қатысушылардың келуі байқауға деген қызығушылықтың артқанын аңғартады.

Аяжан СЕРІКҚЫЗЫ.
Сурет: Самат ҚҰСАЙЫНОВ.

Әлем театрлары Алматыда

21-24 қазан аралығында Алматыда «Almaty Puppet Festival – 2026» IV халықаралық қуыршақ театрлары фестивалі өтеді. Қала әкімдігінің қолдауымен Мемлекеттік академиялық қуыршақ театры ұйымдастыратын халықаралық өнер додасына 11 елден 14 театр ұжымы қатысады.

Төртінші рет ұйымдастырылып отырған фестивальге Қазақстан, Түркия, Ресей, Италия, Франция, Иран, Молдова, Әзербайжан, Грузия, Өзбекстан және Қырғызстанның театр ұжымдары жиналмақ.

Алғашқы күні көрермен Тегеранның (Иран) «Деетак» театрының «Маршмэллоу» және Стамбулдағы (Түркия) Кемал Фатих Полаттың «Қарагөз» театрының «Әлем жұлдыздарының шоуы» спектакльдерін тамашалай алады. Сондай-ақ, М.Жангазиев атындағы Қырғыз мемлекеттік қуыршақ театры «Теңіз жағалай жүгірген тарғыл төбет» спектаклін ұсынады.

22 қазанда Өзбекстанның Ферғана облыстық қуыршақ театры «Чемодан» спектаклін, Кишиневтегі (Молдова) «Izvorasul Vesel» қуыршақ театры «Теңбілді ханшайым» қойылымын, ал Астана қаласы әкімдігінің Қуыршақ театры «Қағазды жаңбыр» спектаклін көрсетеді. Әзербайжанның Гянджа мемлекеттік қуыршақ театры «Етік киген мысық» қойылымын ұсынса, Озургетидегі (Грузия) Александр Цуцунава атындағы мемлекеттік кәсіби драма театры «Ит» спектаклін сахналайды. Сол күні фестиваль бағдарламасы аясында Мемлекеттік академиялық қуыршақ театрының «TAZA.KZ» қойылымы да көрермен назарына ұсынылады.

23 қазанда Флоренциядағы (Италия) халықаралық театр орталығы «Жұлдызды жаңбыр» спектаклін көрсетеді. Татарстан Республикасындағы (Ресей) «Экият» татар мемлекеттік академиялық қуыршақ театры «Адәмнәр» қойылымын, Қ.Жандарбеков атындағы Жетісай драма театры «Алқызыл гүл» спектаклін, ал Екатеринбургтің «Тохот» театры «Аңдар детективі» қойылымын ұсынбақ.

24 қазанда Париждегі (Франция) «Le Soleil des Abysses» театры «Рамаяна» спектаклін, ал Қостанай облыстық қуыршақ театры «Жындының жазбалары» қойылымын сахналайды. Сонымен қатар, фестиваль аясында режиссер, профессор Құралай Ешмұратованың «Қуыршақ театры: дәстүрден заманауи өнерге дейін» тақырыбында шеберлік сабағы өтеді.

Айта кетейік, фестиваль спектакльдерін отандық және шетелдік театр өнері мамандарынан құралған кәсіби қазылар алқасы бағалайды.

Дана САДЫРҚАН.

ТАТУҰЛЫҚТЫҢ ІРГЕТАСЫ

Қалада Рухани келісім күні аталып өтті

Осындай игі істер адамдар арасындағы сенімді нығайтып, көзқарастарымыз бен дәстүрлеріміз әртүрлі болғанымен, бәрімізді ортақ адамзаттық құндылықтар біріктіретінін еске салады деп сенемін», – деді Алматы қаласы Дін істері жөніндегі басқармасының басшысы Нұрлан Қиқымов.

Айта кетейік, қазір Алматыда 17 конфессия, 190 діни бірлестік бар. Рухани келісім күні елімізде 1992 жылдан бері аталып келеді. Сол жылы 18 қазанда Алматы қаласында Рухани келісімнің бірінші әлемдік конгресі өтті. Басқосуда қатысушылар 18 қазанды татулық орнатуға, қақтығыстарды тоқтатып, қайырымдылық пен қолдау көрсетуге шақыратын «Рухани келісім күні» деп жариялап, арнайы манифест қабылдады. Содан бері бұл дата елімізде мемлекеттік деңгейде атап өтіліп келеді.

Гүлжанат СЕМБАЕВА.

Сурет: Қайрат ҚОНЫСБАЕВ.

«БІРЛІГІ ЖАРАСҚАН»

Ұлтаралық татулық пен келісім күні биыл осымен 34-ші жыл тойлануда. Қалада мереке аясында концерт ұйымдастырылып, оны мегаполистегі діни бірлестік өкілдері мен қоғам қайраткерлері тамашалады.

Іс-шара Алматы қаласы Дін істері жөніндегі басқармасының қолдауымен, сондай-ақ Қалалық діни бірлестіктер көшбасшылары клубының қызметі шеңберінде «Social Development Center» қоғамдық қорының ұйымдастыруымен өтті. Кештің басты бағдары – конфессияаралық ауызбіршілікті арттырып, түрлі дін өкілі арасындағы байланысты нығайту. Ұйымдастырушылар әртүрлі діни ұстанымдағы қала тұрғындарын біріктіретін бейбітшілік, татулық пен рухани дәстүрлерге құрмет сияқты ортақ құндылықтардың маңызын атап өтті.

«Алматы – түрлі дін мен мәдениеттер өкілдері тату өмір сүріп жатқан қала. Конфессия-аралық диалогты дамыту, қоғамдық келісімді сақтау және рухани құндылықтарға құрметпен қарауды қалыптастыру – баршамызға ортақ міндет.

ЗАЙЫРЛЫ ЕЛ

ӨЗАРА ДИАЛОГ ТҰРАҚТЫЛЫҚҚА БАСТАЙДЫ

Жаңа Конституцияда Қазақстанның зайырлы мемлекет екені және білім беру жүйесінің зайырлы сипаты айқын бекітілді. Бұл қағидаттардың мәні неде? Зайырлылықты дінге қарсы ұстаным ретінде қабылдау нәтижесінде қате? Әлеуметтік желілерде діни тақырыптағы жалған ақпарат тараған жағдайда не істеу керек? Осы және өзге де өзекті мәселелер жөнінде дінтанушы Әл-Фараби БОЛАТЖАНМЕН әңгімелескен едік.

жол бермейді. Бұл норманың қоғамдағы өзара құрмет пен теңдікке ықпалы қандай?

– Зайырлылық қағидаты әрбір азаматтың діни сенімі мен көзқарасына қарамастан, заң мен сот алдында тең болуын қамтамасыз етуді көздейді. Яғни бұл қағидатты басшылыққа алған кезде, қандай да бір діни кемсітуге жол берілмейді. Демек, зайырлылық әр адамның құқықтары мен бостандықтарына құрметпен қарауды талап етеді.

– Дін саласындағы құқықтық нормаларды түсіндіруде мемлекеттік органдар мен діни бірлестіктердің өзара диалогы қандай рөл атқарады?

– Әрине, біртұтас қоғамда кез келген салада мемлекеттік органдар мен қоғамдық бірлестіктер арасында тұрақты диалог болуы керек. Бұл тұрғыдан алғанда, діни сала да ерекшелік емес. Мемлекет пен діни бірлестіктер арасында тұрақты диалог жолға қойылған. Өзара диалог қоғамдағы тұрақтылықты нығайтуға, еліміздің дамуына оң әсерін тигізеді.

Қазақстанның әр өңірінде, соның ішінде Алматы қаласында да Дін істері жөніндегі басқарманың жанынан Діни көшбасшылар клубы құрылған. Бұл клуб аясында әртүрлі діни бірлестіктің басшылары мен өкілдері бірлесіп іс-шаралар өткізеді.

Дінге қарсы ұғым емес

– Қоғамда зайырлылықты дінге қарсы ұстаным ретінде қабылдайтын түсініктер кездеседі. Мұндай жаңсақ пікір қалай пайда болды және оны өзгерту мүмкін бе?

– Мұндай ұстаным дінді де, зайырлылықты да немесе екеуін де түсінбейтін адамдар арасында пайда болады. Түптеп келгенде, зайырлылықтың әлемдік діндерге қарсы еместігі анық. Себебі, әр дін өзге пікірге құрметпен қарауға үндеп, сенім бостандығын мойындайды.

Осындай көзқарастағы адамдардың пікірін өзгертуге бола ма деген сұраққа келсек, біржақты «иә» немесе «жоқ» деп

айту қиын. Бұл адамның өзіне байланысты. Егер адам дәлелдерді қабылдап, мәселені жан-жақты қарастыра алса, оның көзқарасын өзгертуі әбден мүмкін. Бұл жерде сауаттылық деңгейі маңызды рөл атқарады.

Отандастарымызды осындай жаңсақ пікірлерден сақтандыру үшін еліміздің әр өңірінде сарапшылардың қатысуымен діни экстремизм мен терроризмнің алдын алуға бағытталған ақпараттық түсіндіру жұмыстары жүргізіледі. Одан бөлек, дес-труктивті діни идеологияның ықпалына түскен адамдарға арналған оңалту орталықтары да бар.

– Әлеуметтік желілерде Конституция мен дін тақырыбына қатысты қате түсініктер немесе жалған ақпарат тараса, оған қалай жауап берген дұрыс?

– Әуелі өңірдегі әкімдіктің Дін істері жөніндегі басқармасына жүгінген жөн. Бұл басқармалар өз өңірлерінің аумағында Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасы аясында діни саясат саласындағы басшылықты жүзеге асыратын мемлекеттік органдар болып саналады. Жолданған ақпарат басқармада қаралып, басқа да мемлекеттік органдармен бірлесіп, заңнамаға сәйкес тиісті шаралар қабылданады.

– Жастар діни ақпаратты көбіне әлеуметтік желіден алады. Оларға сенімді дереккөзді ажыратуды және конституциялық құқықтарын білуді қалай үйретуге болады?

– Ең алдымен, ақпараттық-ағарту жұмыстары қажет. Діни сауаттылықпен қатар, құқықтық, мәдени және цифрлық-ақпараттық сауаттылықты арттырған жөн. Себебі, тек діни шеңберде қалу интеллектуалдық оқшаулануға әкеп соғуы мүмкін. Ал интеллектуалдық оқшаулану тіпті фанатизмге де жетелеуі ықтимал. Ең қарапайым нәрседен бастасак, жастарға діни ақпаратты шетелден діни уағыз тарататын түсініксіз көсемдерден емес, алдымен өз Отанымызда қызмет ететін мамандардан алған жөн екенін түсіндіру қажет.

Сауаттылықтың көрінісі

– Дін саласындағы түсіндіру жұмыстарының нәтижесін қалай бағалауға болады? Қоғамның құқықтық және діни сауаттылығы артқанын қандай белгілерден байқаймыз?

– Бұл үшін арнайы әлеуметтік зерттеулер қажет болар еді. Бірақ меніңше, жалпы еліміздің азаматтарының бұл жағында көз аясы кең, түсініктері терең екенін сенімді айта аламын. Мұның бірқатар мысалын көрсетуге болады. Қазір интернет кеңістігінде дінге қатысты келеңсіз жағдайлар жарияланған кезде, қазақ аудиториясы мұны бірден қызу талқылап, өз жауабын береді.

Мәселен, биыл жазда бір тойда тілек айтқан әншілерді «шайтанның азаншылары» деп атап, музыканы харамға балап, әйелдерді «ұрғашы» деген уағызшының бейнематериалы тараған еді. Халқымыз мұнымен мүлдем келіспей, оны сынға алды. Бұл жағдай Президент Әкімшілігіне дейін жетіп, Ерлан Тынымбайұлы Қариннің өзі (сол кезде Президент Әкімшілігі Басшысының бірінші орынбасары, ал қазір Вице-Президент) осы келеңсіз жағдайға қатысты сыни пікірін білдірді. Қазіргі қоғамның радикализм мен фанатизм көріністеріне көнбей, ашық түрде қарсы пікір білдіретіні мен үшін қуантарлық жағдай.

Одан бөлек, елімізде Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаев бастаған конституциялық реформа жүргізілді. Реформаның шарықтау шегі 15 наурызда өткен конституциялық референдум болды. Сұхбаттың басында айтқанымдай, референдум нәтижесінде жаңа Конституция қабылданды. Бұл халқымыздың еліміздегі зайырлылық қағидатының күшеюін қолдағанын білдіреді. Мұны қоғамдағы сауаттылықтың артуының бір көрінісі деп санаймын.

– Сөз соңында оқырмандарға, әсіресе, жастарға, Конституциядағы ар-ождан бостандығы мен зайырлылық қағидаттарын түсіну жөнінде қандай негізгі кеңес берер едіңіз?

– Талдау қабілетін дамытуға кеңес берер едім. Әртүрлі дереккөзді салыстырып, өз ойын қалыптастыра білу өте маңызды дағды. Егер адам өз пікірін қалыптастыра алмаса, онда оған пікірді басқа біреу қалыптастырып, таңады.

– Әңгімеңізге рахмет!

Сұхбаттасқан

Пердехан ШӘМШИЕВ.

Конституция бекіткен нақты ереже

– Әл-Фараби Нұрбекұлы, Қазақстанның зайырлы мемлекет екені жаңа Конституцияда анық бекітілген. Бұл қағидаттың мәнін қалай түсіндіресіз және оның азаматтардың құндылықтарына қандай әсерін тигізеді?

– Зайырлылық дегеніміз, бір сөзбен айтқанда, діннің мемлекеттен бөлек болуы. Демек, дін мемлекет ісіне араласа алмайды, ал мемлекет азаматтардың діни сеніміне араласпайды. Бұл инклюзивті, плюралистік қоғамның қалыптасуына ықпал етеді. Бұрынғы Конституцияларымызда да еліміздің зайырлы мемлекет екені жазылған. Алайда, дәл осы 2026 жылғы 15 наурызда өткен республикалық референдумның нәтижесінде қабылданған жаңа Конституциямызда зайырлылық қағидаты одан әрі күшейе түсті.

Қолданыстағы Ата Заңымызда еліміз зайырлы мемлекет деп аталып қана қоймай, зайырлылықтың мәні конституциялық деңгейде ашылды. Атап айтқанда, 7-баптың 1-тармағында «Дін мемлекеттен бөлек» деген зайырлылықтың нақты түсіндірмесі пайда болды. Оған қоса, 33-баптың 5-тармағында «Рухани (діни) білім беру ұйымдарын қоспағанда, Қазақстан Республикасының аумағындағы білім беру ұйымдарында білім мен тәрбие беру жүйесі зайырлы сипатқа ие» деген ереже нақты бекітілді. Бұл ережелердің конституциялық деңгейде бекітілуі бұрын-соңды болмаған.

– Конституция азаматтарды дінге көзқарасына байланысты кемсітуге

А. Чехов атындағы Орталық қалалық кітапхана. Сағат кешкі 20.00.

«ОҚИТЫН ҰЛТ»

КІТАПСҮЙЕР ҚАЛА

Күні кеше Алматыдағы «KitarAl» дүкенінің алдында жүздеген жастың кітап сатып алу үшін иін тіресіп, түнге дейін ұзын-сонар кезекте тұрған сәттері таспаланған суреттерді әлеуметтік желіде көрген боларсыздар. Бұл көрініс көпшіліктің ерекше ықыласына бөленіп, тіпті еліміздің түкпір-түкпіріндегі мыңдаған кітапсүйер қауым өз парақшаларында жарыса бөлісіп жатты.

«KitarAl» сол күні оқырмандарына арнап, барлық баспаның кітаптарына 50 пайыздық жеңілдік жариялап, Алматы жастары арасында бұрын-соңды болмаған рухани дүмпу туғызды. Жарияланған видео, суреттерден байқасақ, кітапқұмарлар легі түннің бір уағына дейін тарқамағанын байқауға болады. Тіпті, олар дүкен ішіне сыймай, кітап алу кезегі көшеге дейін созылған.

Тағы бір көңіл аударарлық маңызды жайт – әлеуметтік желі кеңістігіндегі көпшілік кітап кезегіне тұрған жастардың жоғары мәдениеті мен ұстамдылығына тәнті болғандарын да білдіріп жатты. Асқан сабырмен, тәртіппен, парасаттылықпен өз кезегін күткен жастарды «Қазақ жастары кітап оқымайды дейтіндер осы көріністі көрсін, зиялы ұрпақ өсіп келеді» деген ризашылық пікірлерімен қолдап, қолпаштап әкетті. Өзге де пікірлерге көз жүгіртсеңіз, жүрегіңіз толқиды.

«Бұлар түнгі клубқа емес, кітап сатып алуға кезекке тұрған жандар. Осынша адамның кітап алуға келгенін көріп, қатты риза болдым».

«Мен Әуезов атындағы кітапханаға жақын тұратындықтан, кешкісін кітап оқуға сонда барамын. Ылғи адам лық толы отырады. Сосын Чехов атындағы кітапханаға да барып тұрамын. Іші тап-таза, жарық әрі атмосферасы сондай жылы».

«Мен Жамбыл атындағы қалалық жасөспірімдер кітапханасында екі жылдан астам уақыт жұмыс істеп келемін. Оқырман өте кө-өп. Бірінен соң бірі ағылып келеді, жастар көп оқиды, дамып жатыр, мойындау керек».

«Біреулер қазіргі жастар телефоннан бас алмайды деп сынауға дайын тұрады. Бірақ алматылық жастар сол түсініктің құл-талқанын шығарды. Олар кітап оқитын ғана емес, сапалы әдебиетті бағалай білетінін де дәлелдеді».

«Қуансаң, осындай рухты жастар үшін қуан! Берсең, соларға бер! Мейірім көрсетсең, олар да ары қарай мейірім таратады».

Шын мәнінде, біздің жастар кітаптан алыстаған жоқ. Жоғарыдағы оқиға – соның айқын дәлелі. Кітап саласында жүрген мамандардың пайымына сүйенсек, қазіргі жастар арасында өзін-өзі жетілдіруге арналған, психологиялық тұрғыдағы

тұлғалық даму және қаржылық сауаттылық туралы кітаптар үлкен сұранысқа ие. Сондай-ақ, ұлттық классикалық шығармалар мен қазақ тіліне аударылған әлемдік бестселлерлерге қызығушылық артқан көрінеді.

ОҚЫРМАН ОЙЫ

Райымбек ТҰРДЫХАНОВ,
студент:

«Түйсігіңмен ойла»

Қазір кезекті емтиханыма дайындалып жүргендіктен Чехов кітапханасына осылай түн мезгілінде келіп жүрмін. Маған солай ыңғайлы. Әрі қолайлы локацияда орналасқан. Мұнда барлық жағдай жасалған. Есігі 24 сағат ашық. Жалпы, кітапхана мен үшін уақытыңды тыныш ортада тиімді өткізіп, біліміңді бекітуге және пайдалы әдет қалыптастыруға мүмкіндік беретін орын. Осында «Кітап оқитын ұлт» марафоны бойынша оқып жүрген кітабымды да біраз парақтаймын. Марафон шарты бойынша студенттерге 15 кітап оқу міндеттелген. Мен қазір екі кітапты оқып бітірдім. Бірі – Дулат Исабековтің «Гауһартасы», ал екіншісі Джон Кехоның «Түйсігіңмен ойла» кітабы. Екеуі де ұнады. «Гауһартас» отбасында махаббат, мейірімділіктің маңызды екенін көрсетуге тырысқан. Ал «Түйсігіңмен ойла» – адамның ішкі мүмкіндігін тиімді пайдалануға бағытталған психологиялық шығарма. Енді Федор Достоевскийдің «Қылмыс пен жазасын» оқып жатырмын.

Аруна ЖОЛДЫБАЙ,
жас маман:

Шабыттың ортасы

Кітапхана мен үшін білім мен шабыттың ортасы. Мен мұнда жайлы аурасы, тыныштығы үшін келемін. Таза әрі қолайлы ортада ойың да тұнық, жинақы болады. Қазір Алматы кітапханаларында барлық жағдай жасалған, түнде де, таңда да есік ашық тұрады. Бұл күндіз сабақтан босайтын немесе жұмыс істейтін жастар үшін үлкен мүмкіндік. Иә, бүгінде кітапханалар кітап оқитын орын ғана емес, білім алуға, ізденуге және жаңа идеяларды жүзеге асыруға арналған заманауи кеңістікке айналып келеді. Мен де «Кітап оқитын ұлт» марафонына тіркелдім. Қазір Майкл Джексонның өмірбаянын оқып жатырмын. Әр парағы әлем жұлдызының әнге, өнерге деген ерекше сүйіспеншілігіне толы. Шыны керек, тіпті кейде кітап кейіпкерлері де саған жол сілтеп, өміріңе бағдаршам болып жататыны өтірік емес. Менің айналамда да кітап оқитын қыз-жігіт көп. Бұл мен үшін мақтаныш.

Кітапқа қолжетімділік артқан сайын, оқуға деген қызығушылық та жоғарылай түседі. Ал кітап оқитын қоғам – болашағына бейжай қарамайтын, білім мен рухани құндылықтарды бағалайтын қоғам. Осындай жастардың озық ойлы, зерделі, саналы болуы үшін әлбетте кітапхана рөлі ерекше. Сондықтан қала билігі жас ұрпақтың игілігіне деп шаһардағы кітапхана санын көбейтуде.

Алматыда 32 кітапхана жұмыс істейді. Оның 7-еуі оқырмандарға тәулік бойы, яғни 24/7 режимінде қызмет көрсетеді. Оларда жоғары жылдамдықты интернетке қосылған компьютерлер, Wi-Fi желісі, Almaty-library кітапханалық-ақпараттық жүйесі мен өзіне-өзі қызмет көрсету терминалдары орнатылған.

Кітапханалардың тәулік бойы жұмыс істеуі, заманауи технологиялардың енгізілуі және кітапты қала тұрғындарына жақындатуға бағытталған бастамалар – Алматының білім мен мәдениетке ашық қала ретінде дамуына жасалған маңызды қадам.

Мегаполистегі 32 кітапхананың бас орталығы – А.П.Чехов атындағы Орталық қалалық кітапхана. Оның да есігі тәуліктің барлық сағатында айқара ашық, Алматының дәл ортасында орналасқан. Бұл рухани орда сонау 1931 жылдан бері үздіксіз жұмыс істеп келеді. Жалпы аумағы 1572,6 шаршы метр, ал кітап қоры 100 мың данадан асады. Бүгінде Чехов кітапханасының оқу залында да кітап оқып, сабаққа дайындалып отырған жастарды жиі кездестіруге болады.

Айтпақшы, елімізде кітап оқу мәдениетін дамытуға бағытталған республикалық «Кітап оқитын ұлт» марафоны басталғанынан хабардарсыздар. Бұл бастама Мемлекет басшысының «Кітап оқу мәдениетін дамыту және зерделі ұлт қалыптастыру жөніндегі іс-шаралар туралы» Жарлығын іске асыру аясында жүзеге асырылуда.

Марафонға мектеп оқушыларынан бастап мемлекеттік қызметшілерге дейін, кітап оқуға қызығушылық танытқан кез келген азамат қатыса алады. Жеңімпаздар қомақты қаржылай сыйлыққа ие болады. Осы марафон басталғалы кітапхана залы жастарға бұрынғыдан да тола бастаған көрінеді.

А.П.Чехов атындағы Орталық қалалық кітапхана меңгерушісі Айнұр Балаубаеваның айтуынша, республикалық «Кітап оқитын ұлт» марафонына Алматы кітапханалары жүйесінен 27 қызметкер және 493 оқырман қатысып жатыр екен. Бәрекелді дейміз. Себебі, «Адамды адам еткен – кітап, адамзат еткен – кітапхана» (Әбіш Кекілбаев).

Нұржамал ӘЛІШ.

ҚАЛАДАҒЫ ҚОҢЫР КЕШТЕР

ҚАЗАҚҚА ҚАДІРЛІ ҚАПЕЗ

Алаш рухты ағартушы-қайраткер, әнші-композитор, Жетісудағы дәстүрлі ән өнерінің көрнекті өкілі Қапез Байғабылұлының туғанына 130 жыл толды. Алматыда руханият өртеңін жайқалтып, кеңістігін кеңіткен қайраткердің мұрасы жан-жақты ұлықталып жатыр. «Алатау» дәстүрлі өнер театрында тұлғаның мұрасын ұлықтаған өнер кеші өтті. Әдеби-сазды сипаттағы кешке Қазақстанның халық әртісі Рамазан Стамғазы, әншілер Тілеулес Құрманғалиев, Біржан Бәзілжан, Гүлім Алшынова, Санат Исаев және Сәулет Аманғазин қатысты.

Сондай-ақ, Т.Жүргенов атындағы Қазақ ұлттық өнер академиясының, Құрманғазы атындағы Қазақ ұлттық консерваториясының және Жүсіпбек Елебеков атындағы республикалық эстрада-цирк колледжінің студенттері мен түлектері өз өнерін ортаға салды.

Қапез Байғабылұлы – белді ағартушы: Стамбулда білім алып, елге оралған соң Жетісу жерінде мектеп ашып, бала оқытқан; Ұстаздық пен шығармашылықты қатар алып жүрген, халықтың сауатын ашуға, ұлттық ән өнерінің өркендеуіне үлес қосқан. Сонымен қатар, қазақ руханиятына құштар перзенттің ел мұрасын жинап, кейінгі ұрпаққа жеткізу жолындағы еңбегі де айрықша.

Бұл жайлы қапезтанушы, ғалым Сағатбек Медеубекұлы: «Ол жыршы да болған. 1925 жылы әйгілі Көдек ақынның өзінің айтуынан 18 бөлімнен тұратын ірілі-ұсақты өлең-жырларын дәптерге жазып алуы – со-

ның бір айғағы. Демек, Қапез фольклор және ауызша әдебиеттік жауһарлардан суындап қана қоймай, мұралар ұлт ұрпағының игілігіне жарауы жолында да қайраткерлік танытқан тұлға», – деп жазады.

Сондай-ақ, ғалым, әдебиеттанушы Сағатбек Медеубекұлы Қапез Байғабылұлының Алаш ардақтысы ретіндегі ұлттық руханияттағы орнына қатысты:

«Қапез Байғабылұлы – Алаш идеясын ту еткен, халқымыздың сауатын ашуға, өңірдегі баспасөздің дамуына және ел аузындағы халық мұрасын жинақтауға зор үлес қосқан бірегей тұлға. Оның әдеби әрі ағартушылық мұрасын терең зерделеу – бүгінгі ғылым үшін де, келешек ұрпақ үшін де маңызды», – деп атап өтті.

Алайда, қайраткердің тағдыр жіптігін саяси қуғын-сүргін қасіреті үзген. Ұрпақтарының естелігіне сүйенсек, жендеттер оның қолын байлап, шұйдесіне мылтық тіреп, Қайқы асырып әкеткен. Содан кейін жақындары хабар ала алмаған. Кейін ғана отбасы оның 1939 жылы Коми АКСР-інің

Ухта қаласында атылған деген дерекке қол жеткізген.

Қазіргі уақытта ағартушы-қайраткер, әнші-композитор, дәстүрлі ән өнерінің көрнекті өкілі Қапез Байғабылұлы шығармашылық мұрасы дәріптеліп, өмірінің ері мен еңісі, теріскейі мен түстігі, күнгейі мен көлеңкесі жіті зерттеліп жатыр. Сондай-ақ ағартушылық еңбегі мен қайраткерлік жолы кеңінен таныстырылып, жан-жақты талқылана бастады.

Қазақстанның халық әртісі Рамазан Стамғазы Қапез Байғабылұлының туындыларының мән-маңызы мен құндылығы жайында:

«Қапез Байғабылұлының туындылары – қазақтың дәстүрлі ән өнерінің алтын қоры. Музыкалық мұрамызды дәріптеу арқылы біз ұлттық кодтан айырылмаймыз. Алда өтетін республикалық байқау жас орындаушылар арасында осы бай мұраны қайта жаңғыртады», – дейді.

Дастан ҚАСТАЙ.

ҚОЛӨНЕР

Суретші Гүлмира Садықова саналы ғұмырын сәндік-қолданбалы өнердің ең нәзік әрі асқан төзімділікті талап ететін түрлерінің бірі – тегіс кесте тігуге арнап келеді. Ол – үйреншікті қылқалам мен кенептің орнына кәдімгі ине мен сүтті жіптерді пайдаланып, тігістерді сызыққа, түске және көркемдік фактураға айналдыратын шебер.

ИНЕ СЫРЫ – ҚУЫРШАҚ ЖАНЫ

лық музей директорының орынбасары Асқар Ахманов.

Көрменің атауы кездейсоқ таңдалмаған көрінеді. «Ине сыры». Гүлмира Садықованың басты көркемдік құралы ине болғандықтан осылай аталған. Түрлі реңктегі жіптерді қабаттастыра қолдану арқылы суретші түстің айрықша тереңдігі мен бейненің пластикалық иірімдеріне қол жеткізеді. Ал «Қуыршақ жаны» – автордың интерьерлік қуыршақтарға деген бала күнінен келе жатқан қызығушылығын білдіретін образ. Ол үшін қуыршақтар –

жәй ғана коллекциялық бұйымдар емес, өзіндік тарихы, мінезі, үні, дауысы және ерекше эстетикасы бар көркем бейнелер. Көрмеде олар жаңа тыныс алып, кестеленген туындылармен өзара үндестік табады. Ал екеуін сабақтастыратын басты сипат – адам қолының жылуы мен шебердің әр туындыға дарытқан дара қолтаңбасы.

Көрменің ашылу салтанатында суретшінің қызы – психолог, Аналар кешесінің мүшесі Әсел Пірімжанқызы да сөз сөйлеп, аяулы анасының бойынан дәстүр

мен құндылықтарға деген ерекше құрметті көретінін және бұл қасиеті жастарға үлгі екенін айтты.

«Мен анамның шығармашылығын жоғары бағалаймын. Кестемен айналысу, ине ұстау өнерін де арт-терапияға жатқызар едім. Бұл өнер түрі ұсақ моториканы дамытып, мидың сергектігін сақтауға, адамның жан тыныштығын табуға және шығармашылық қабілетті ашуға көмектеседі. Бұл да ішкі қуатты, жастықты сақтаудың, рухани байып, өзінді дамытудың бір жолы. Әкем сапарға шыққанда анама ылғи сувенир қуыршақтар әкелетіні есімде. Сөйтіп, шығармашылығына үнемі қолдау білдіріп жүретін. Мен ата-анамды әркез мақтан тұтамын», – дейді суретшінің қызы Әсел Мүсілімова.

Суретші Гүлмира Садықованың ҚР Ұлттық орталық музейінде ашылған «Ине сыры – қуыршақ жаны» атты көрмесін 2 қарашаға дейін тамашалай аласыздар.

Нұржамал ӘЛІШ.

Сурет: Қайрат ҚОНЫСБАЕВ.

«АДАЛ АЗАМАТ»

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев 2025 жылғы 15 тамызда өткен «Білім келешегі: адал азамат, кәсіби маман» тақырыбындағы педагогтердің тамыз конференциясында: «Ұстаз – ұлттың шамшырағы. Сіздер күнделікті қажырлы еңбектеріңіз арқылы ел дамуына өлшеусіз үлес қосып келесіздер. Жас ұрпақтың бойына білім нәрін сеуіп, озық ойлы ұлт тәрбиелеп жүрсіздер», – деп атап өтті. Сондай-ақ, Мемлекет басшысы Ыбырай Алтынсариннің «Жақсы оқытушыны бәрінен де қымбат көремін» деген сөзін келтіріп, елдің ертеңі мұғалімдерге тікелей байланысты екенін және ұстаздың қоғамдағы орны бәрінен биік болуға тиіс екенін айтты.

«Адал азамат» – тәрбиелік тұжырым-дама. Оның негізі – адалдық пен еңбек. Адал азамат дегеніміз – еліне адал қызмет етіп, табысқа адал жолмен жететін, жоғары адамгершілік қасиеттері бар тұлға. Қазақ халқының ұлттық мәдениеті – тарихи мәні мен өзіндік ерекшеліктері бар әлеуметтік құбылыс. Ұлттық мәдениет ұлттық тәрбие арқылы қалыптасады.

Халқымыз ежелден ұрпағын адамгершілікке, инабаттылыққа, ізгілікке және имандылыққа тәрбиелеуді басты мақсат санаған. Ұлттық салт-дәстүрлер халықтың адамгершілік қасиеттерін, мінез-құлқын, рухани және материалдық болмысын қалыптастырады. Бүгінгі күнге жеткен қазақ салт-дәстүрлерінен халқымыздың даналығы, зердесі мен ақыл-парасаты айқын көрінеді. Парасат-ақылы мол, көреген,

ұстамды, мәдениеті жоғары, адамгершілігі асқан адамға берілетін баға.

ҚР Гуманитарлық білім беру тұжырымдамасында қоғамды ізгілендіру ХХІ ғасырдағы өркениетті дамудың маңызды талабы ретінде қарастырылады. Ізгілендіру адамды қоғамның басты құндылығы ретінде танып, оның рухани дүниесін, сезім мәдениетін және өмірлік ұстанымдарын қалыптастыруды көздейді. Сондықтан гуманитарландырудың басты міндеті – білім беру, тәрбие, оқу-ағарту және мәдениет салаларын ізгілікке негізделген тұлға тәрбиелеуге бағыттау.

Қазіргі уақытта ғылыми және адами мәселелерге жаңаша көзқараспен қарауға мүмкіндік туды. Өткенімізге көз жүгіртсек, кеңестік дәуірде «тоталитарлық тарихи сана» үстемдік етіп, тарихи сананың негізгі

қызметі мемлекеттің саяси мақсаттарын орындаумен шектелді. Халықты коммунистік қоғамдағы «бақытты болашаққа» сендіру басым болды.

Ал бүгінгі кезең – жаһандану дәуірі. Бұл – ақпарат ағыны күшейіп, әлемдік өркениеттер тоғысқан, өзгерістер қарқынды жүріп жатқан уақыт. Жаһандану мемлекеттер арасындағы өзара тәуелділікті арттырады. Ағылшын әлеуметтанушысы Р.Робертсонның еңбектерінде де жаһандану мен мәдениет мәселелеріне назар аударылады. Осы тұрғыдан алғанда, жаһандану жағдайында ұлттық мәдениетті сақтау және дамыту маңызды рөл атқарады.

Қазақ халқының тарихи бастауы түркі бабаларымыздың даналыққа толы дүниетанымымен сабақтас. Олардың рухани мұрасы қазақ халқына ғана емес, бүкіл түркі әлеміне, тіпті адамзатқа ортақ құндылықтардың қалыптасуына ықпал етті.

Қазақ халқы моральдық-этикалық қағидаларды өзінің дүниетанымына арқау еткен. Әрбір ұлттық мәдениет руханиятқа сүйенеді. Халқымыздың көпғасырлық тарихында даналықтың озық үлгілері мол. Талап, ақыл, ынсап, рақым, ар, ұят, сабыр, сақтық пен әділет сияқты қасиеттер адамды кемелдікке жетелесе, жалқаулық, мақтаншақтық, өтірік, өсек пен еріншектік сияқты жағымсыз сипаттардан сақтандырады. Бұл ретте «Адам бол!» қағидасын ұстанған ұлы Абайдың рухани мұрасы ерекше орын алады. Оның қара сөздері адамгершілік құндылықтарды дәріптеп, білімге, еңбекке, әділеттілікке және өзін-өзі жетілдіруге үндейді, Абай шығармаларының тәрбиелік мәні бүгінгі күні де өзектілігін жоғалтқан жоқ.

Ұлттық рухани мәдениетімізді сақтау, ана тілімізді құрметтеу және жеке тұлғаның мәдениеттілігін қалыптастыру – бүгінгі күннің басты міндеттерінің бірі. Әсіресе, болашақ педагогтерді даярлауда білім беруді теориямен ғана шектемей, ұлттық құндылықтармен ұштастыру қажет. Білім алушылардың табиғи мүмкіндіктерін тиімді пайдаланып, шығармашылық әлеуетін дамыту жоғары мектептегі кәсіби білім берудің маңызды бағыты болып табылады.

ҚР «Білім туралы» Заңында ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтар, ғылым мен практика жетістіктері негізінде жеке тұлғаны қалыптастыру, дамыту және кәсіби шыңдау міндеттері көзделген. Сонымен қатар, тұлғаның шығармашылық және рухани әлеуетін жетілдіруге, жан-жақты дамуына жағдай жасауға басымдық беріледі. Демек, болашақ мамандардың қазақ мәдениетін әлемге таныту мүмкіндіктерін кеңейту, цифрлық технологияларды пайдалану және шетелдермен тәжірибе алмасу маңызды. Бұл – ұлттық мұрамызды дәріптеп, еліміздің халықаралық деңгейдегі беделін арттыруға қосылатын үлес.

Қорытындылай келе, ұлттық мәдениет – ұлттық тәрбиенің негізі. Ұлттық құндылықтарды білім беру үдерісімен сабақтастыра отырып, адал, білімді, адамгершілігі жоғары, мәдениетті әрі жауапкершілігі мол ұрпақ тәрбиелеу – қоғамның басты міндеті. Еліміздегі адам капиталының жан-жақты дамуы – мемлекетіміздің өркендеуі мен елдігіміздің айнасы.

Қапиза ТУКЕНОВА,
Қазақ ұлттық қыздар педагогикалық университетінің профессоры.

БІЗДІҢ СҰХБАТ

Мейірімнен басталған миссия

Елдегі әлеуметтік дамудың алға ілгерлеуінде қоғамдық жауапкершілігі жоғары кәсіпкер азаматтардың орны айрықша. Айталық, «Алматыметроқұрылыс» АҚ-ның акционері әрі басқарма төрағасы Қайрат РЕИМОВТИҢ бастамашы болуымен құрылған Алматы қаласындағы «Мейірім Мекені» ана мен бала үйі жалғызбасты және әлеуметтік жағдайы төмен аналарға баспана тауып, балаларын тәрбиелеуге мүмкіндік беріп келеді. Кәсіпкермен қоғамдық бастамалары туралы сөйлесудің сәті түскен болатын.

– Қайрат мырза, «Мейірім Мекені» идеясын алғаш ойлаған сәтіңіз есіңізде ме? Бұл жобаны бастауға нақты не түрткі болды?

– Иә, есімде. Бірақ бұл идея бір күнде пайда болған жоқ. Өмірде әртүрлі тағдырға куә боламыз. Кейбір адамдарға бір реттік көмек емес, өмірін қайта бастауға мүмкіндік қажет екенін түсінесіз. Сол ойдан «Мейірім Мекені» дүниеге келді. Қиын жағдайға түскен ана мен балаға қауіпсіз баспана, қолдау және ертеңге деген сенім керек. Біз осындай мекен құруды мақсат еттік. Меніңше, мейірімділік – қолыңнан келген жақсылықты жасап, оны міндетсінбеу. «Мейірім Мекені» де қоғамды мейірімділікке шақыратын жоба болуы керек деп ойладым.

– Осы жобаны қолға алғаннан кейін көзқарасыңыз өзгерді ме?

– Әрине, өзгерді. Қаржы бөлу – бір мәселе, ал адамның тағдырын жақыннан көру – мүлде басқа жауапкершілік. Әр отбасының өз тарихы бар. Біріне құжат мәселесін шешу керек, біріне жұмыс табу қажет, енді біріне балаларын оқытуға жағдай жасау керек. Кейде адамға материалдық көмектен бұрын оны тыңдайтын біреу қажет болады. Адамға көмектесу үшін оның орнына өмір сүріп кетудің қажеті жоқ екенін түсіндім. Оған өз өмірін қайта құруға мүмкіндік беру керек.

– Әке мейіріне зәру болып өскеніңізді айтып едіңіз. «Мейірім Мекенін» құруға бұл тағдырыңыз қаншалық әсер етті?

– Әрине, әсері бар. Әкесіз өскен бала үшін кейбір сезімдерді сөзбен түсіндіру қиын. Әкенің орны мен қолдауының қаншалықты маңызды екенін кейін, есейгенде тереңірек түсінеміз. Бірақ бұл жобаны өткенді өтеу үшін құрған жоқпын. Өмірлік тәжірибем адамның қиын жағдайда қандай қолдауға мұқтаж екенін түсінуге әсер етті. Сондықтан отбасы, әке жауапкершілігі, бала тағдыры мен үшін өте маңызды.

– Ал балалар спортына көңіл бөлуіңізге не себеп болды? TARLAN клубының мақсаты қандай?

– Мен қазақ футболшыларының әлемдік деңгейде ойнайтын қабілеті мен әлеуеті бар екеніне кәміл сенемін. Біздің басты мақсатымыз – қазақ футболын әлемдік аренаға шығару. Нағыз кәсіби футболшы болу үшін баланы жастайынан жүйелі түрде жаттықтырып, оған дұрыс тәртіп пен жеңіске деген мінез қалыптастыру қажет. Біз осы жолда Еуропаның озық футбол мектептерінің әдістемелерін пайдаланып, заманауи жаттығу жүйесі мен кәсіби дайындықты енгізуге ұмтыламыз. Арманымыз – дайын легионерлерді сатып алу емес, өз жерімізде қазақтың Роналдо-лары мен Мессилерін тәрбиелеу. Әлемдік футболдың биігіне өз еңбегімен жететін, ел намысын қорғайтын ұрпақ өсіру.

– Әкесіз өскен бала үшін әкенің жоқтығы қандай сезім? Бала кезіңіздегі өзіңізге не айтар едіңіз?

– Әкесіз өсу оңай емес. Кейбір сәттерде балаға әкенің ақылы, қолдауы, жанында болғаны жетіспейді. Оны бастан өткермеген адамға толық түсіндіру қиын. Ал бүгінгі ересек адамның көзімен сол кездегі өзіме: «Қорықпа! Қандай қиындық болса да, оны еңсеруге болады», – дер едім. Өмірдегі қиындық адамды сындыруы да, шыңдауы да мүмкін. Мен сол қиындықтарды алға жүруге себеп етуге тырыстым.

– «Мейірім Мекені» аналарға өз өмірін қайта бастауға мүмкіндік бере ала ма? Есте ерекше қалған отбасы болды ма?

– Иә, біздің ең басты мақсаттарымыздың бірі – осы. Біз нәзік жандыларды өмір бойы қамқорлықта ұстау үшін құрылған жоқпыз. Анаға қиын кезеңнен өтіп, қайтадан өз аяғына тұруға мүмкіндік бергіміз келеді. Ол үшін баспана ғана емес, қауіпсіз орта, құжаттарын реттеу, денсаулығына көңіл бөлу, білім алу, жұмысқа орналасу сияқты мәселелермен де жұмыс істейміз. Әр отбасының жағдайы әртүрлі. Сондықтан бәріне бірдей дайын шешім ұсынбаймыз. Әр отбасының өзіне лайық жолын іздеуге тырысамыз әрі әрқайсысының тағдыры есте қалады. Маған ерекше әсер ететіні – ананың алғаш келген кездегі көңіл-күйі мен уақыт өте келе өзгерісін көру. Алғашында кейбір әйелдердің көзінде қорқыныш, шаршау болады. Кейін балаларымен бірге күліп, жұмысқа орналасып, болашағын жоспарлап жүргенін көресіз. Біз үшін ең үлкен қуаныш – әуелде көмекке мұқтаж отбасының өздігінен өмір сүре бастауы.

– Ең басты нәтиже – көмек көрсетілген отбасылар саны ма, әлде олардың өз бетінше өмір сүріп кетуі ме?

– Мен үшін ең үлкен нәтиже – отбасының өз аяғына

тұруы. Қанша отбасы қабылдағанымыз да өзекті. Бірақ одан да маңыздысы – олардың кейінгі тағдыры. Егер ана өз баспанасына қол жеткізіп, жұмысын тауып, балаларын өзі қамтамасыз етіп, бізге «Бәрі жақсы, өзіміз өмір сүріп жатырмыз» деп хабарласса – міне, осы ең үлкен нәтиже. Біз біреуге өмір бойы сүйеніш болуды емес, оның өз өмірін өзі құра алатын жағдайға жетуін қалаймыз.

– Әкелік жауапкершілікті толық сезінбейтін ер адамдарға не айтар едіңіз?

– Әке болу – баланың дүниеге келуімен ғана бітпейді. Керісінше, сол күннен бастап үлкен жауапкершілік басталады. Балаға тамақ пен киім ғана емес, әкесінің уақыты, көңілі, тәрбиесі және жанында болуы қажет. Әйелмен қандай қарым-қатынас болса да, балаға деген жауапкершілікті ұмытуға болмайды. Ер адамдарға айтарым – баланың қадірін кеш түсініп қалмаңыздар, балалық шақ қайтып келмейді.

– «Мейірім Мекенінің» болашағын қалай елестесіз?

– Мақсатымыз – қоғамда мейірімділік мәдениетін қалыптастыру. Қиын жағдайға түскен отбасы жалғыз қалмауы керек. Болашақта «Мейірім Мекені» тек баспана беретін орын емес, түрлі әлеуметтік мәселені шешуге көмектесетін үлкен ортаға айналса деймін. Қолдау тек ақшамен өлшенбейді. Меніңше, жақсылық жасау үшін міндетті түрде бай болудың керегі жоқ. Әр адам өз мүмкіндігіне қарай жақсылық жасай алады.

– Әңгімеңізге көп рахмет!

Сұхбаттасқан Дана САДЫРҚАН.

АҚПАРАТТЫҚ ХАБАРЛАМА

2026 жылғы 29 қарашаға тағайындалған Қазақстан Республикасы мәслихаттары депутаттарының кезектен тыс сайлауы бойынша «Almaty Aqparat» жауапкершілігі шектеулі серіктестігінің «Almaty aqshamy» мен «Вечерний Алматы» газеттерінің баспа басылымдарында, www.aqshamnews.kz және www.vapress.kz интернет-ресурстарында, сондай-ақ әлеуметтік желілердегі аккаунттарында сайлауалды үгіт материалдарын орналастыру шарттары мен ақы мөлшері туралы мәліметі.

«Almaty aqshamy» мен «Вечерний Алматы» газеттерінің, www.aqshamnews.kz және www.vapress.kz интернет-ресурстарының, сондай-ақ әлеуметтік желілердегі аккаунттардың меншік иесі болып табылатын **«Almaty Aqparat» ЖШС** (бұдан әрі – Басылым), «Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы» Қазақстан Республикасы Конституциялық заңының 12-бабының 14) тармақшасына, 101-бабының 3-тармағына, 103-бабының 7-тармағына, 104-бабының 8-тармағына сәйкес және Қазақстан Республикасы Президентінің 2026 жылғы 12 қазандағы №1521 «Барлық деңгейдегі мәслихаттардың өкілеттігін мерзімінен бұрын тоқтату туралы» Жарлығы негізінде, 2026 жылғы 29 қарашада өтетін Қазақстан Республикасы мәслихаттары депутаттарының кезектен тыс сайлауына қатысатын Қазақстан Республикасының саяси партияларына, кандидаттарға және өзін-өзі ұсынған кандидаттарға (бұдан әрі – Кандидат) 2026 жылғы 29 қарашада өтетін Қазақстан Республикасы мәслихаттары депутаттарының кезектен тыс сайлауына қатысатын Қазақстан Республикасының саяси партияларына, кандидаттарға және өзін-өзі ұсынған кандидаттарға (бұдан әрі – Кандидат) сайлау алдындағы үгіт материалдарын (бұдан әрі – Үгіт материалдары) орналастыру үшін төлем мөлшері мен шарттары туралы хабарлайды.

Сайлауалды үгіт-насихат кандидаттарды тіркеу мерзімінің аяқталуымен, 2026 жылдың 1 қарашасында сағат 18.00-де басталып, 2026 жылдың 28 қарашасында екі ортасына дейін жалғасады. Сайлауалды үгіт-насихат газеттің таралымының соңғы күнінде, сайлау күніне дейінгі дауыс беру үнсіздігі кезеңіне дейін, яғни 2026 жылдың 27 қарашасын қоса алғанда, аяқталады.

Үгіт материалдарын газет бетінде, интернет-ресурстарда және әлеуметтік желілердегі аккаунттарда жариялау үшін Басылымның меншік иесі мен кандидат немесе оның уәкілетті өкілі арасында жасалған жазбаша шарт негізінде орналастырады. Кандидат немесе олардың уәкілетті өкілдері жариялауға ұсынылатын, белгіленген тәртіппен бекітілген үгіт материалдарының мәтіндерін жоспарланған жариялау күніне дейін кемінде екі күн бұрын ұсынуға міндетті.

Газетте, интернет-ресурстарда және әлеуметтік желілердегі ресми аккаунттарда баспа алаңын беру қазақ және орыс тілдерінде үгіттік мақалалар мен модульдерді орналастыру арқылы жүзеге асырылады.

Үгіттік материалдарды орналастыру үшін баспа алаңын беру туралы шарт жасауға кандидат немесе оның уәкілетті өкілі Газет меншік иесі басшысының атына жазбаша өтініш береді.

Кандидат немесе оның уәкілетті өкілінің жазбаша өтінішінде орналастырылатын үгіттік материалдардың саны және оларды орналастырудың болжамды күні көрсетіледі. Аталған мәліметтер Газеттің есепке алу кітабына енгізіліп, кейіннен шартта көрсетіледі.

Жазбаша өтініштер кандидаттардың өтініштерін тіркеу журналында келіп түсу кезектілігі бойынша тіркеледі. Әрбір өтінішке реттік нөмір беріліп, оның келіп түскен күні көрсетіледі.

Жазбаша өтінішке мынадай құжаттар қоса беріледі:

- Кандидаттың мемлекеттік тіркелгенін растайтын құжаттың көшірмесі;
 - Кандидат өкілінің өкілеттігін растайтын құжаттың көшірмесі;
 - Өтініш берушінің жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесі;
 - Шарт жасасуға өкілеттік берілгенін растайтын құжаттар.
- Газетте кандидаттардың үгіттік

материалдарын орналастыру кезектілігі жазбаша өтініштердің келіп түсу ретіне сәйкес айқындалады.

Егер жазбаша өтініш келіп түскен кезде өтініште көрсетілген үгіттік материалды орналастыру орны бұған дейін өтініш берген басқа кандидатқа беріліп қойған болса не техникалық мүмкіндіктерге байланысты ұсынылуы мүмкін болмаса, Газет кандидатқа үгіттік материалдарды орналастыру үшін өзге орынды ұсынады.

Үгіт материалдары Басылымның жоспарланған жариялану күніне дейін кемінде 2 (екі) күнтізбелік күн бұрын қағаз нұсқасында немесе кез келген USB флеш-жинақтауышта әкеледі.

Үгіт материалдарында олардың төленгені туралы мәлімет, қаржыландыру көздері және ақпаратты ұсынған тұлғаның тегі көрсетілуге тиіс.

Үгіт материалдарын ұсынған кандидаттар олардың мазмұнының Қазақстан Республикасы заңнамасы талаптарына, оның ішінде авторлық және сабақтас құқықтар саласындағы заңнамаға сәйкестігі үшін дербес жауапты болады.

Ақпараттық хабарламада көзделген талаптар мен тәртіп сақталмай, тиісті шарттың талаптары бұзылған жағдайда, Басылымда үгіт материалдары жарияланбайды немесе анықталған қателіктер жойылғанға дейін тоқтатыла тұрады.

Басылымның меншік иесі Қазақстан Республикасының конституциялық құрылысын күшпен өзгерту, республиканың тұтастығын бұзу, мемлекеттің қауіпсіздігіне нұқсан келтіру, әлеуметтік, нәсілдік, ұлттық, діни, таптық және рулық араздықты тудыру, қатыгездік пен зорлық-зомбылықты насихаттау, сондай-ақ заңнамада көзделмеген әскерилендірілген құралымдарды құру идеялары қамтылған үгіт материалдарын жариялаудан бас тартлады.

Басылымның меншік иесі басқа кандидаттардың ар-намысына, қадір-қасиетіне немесе іскерлік беделіне нұқсан келтіруі мүмкін мәліметтер қамтылған жағдайда да үгіт материалдарын жариялаудан бас тартуға құқылы. Мұндай жағдайда кандидат Басылым меншік иесінің талабы бойынша материалдарда келтірілген мәліметтердің дұрыстығын растайтын құжаттарды ұсынуға міндетті.

Ақпараттық хабарламада белгіленген үгіт материалдарын орналастыру шарттары мен тәртібі Қазақстан Республикасының уәкілетті органдарының талаптарына сәйкес өзгертілуі мүмкін.

Басылымда үгіт-насихат материалдарын орналастыру құны «Almaty aqshamy» газеті (баспа нұсқасы):

Тілі – қазақ тілі;
Форматы – А3;
Шығу жиілігі – аптасына 2 рет (сейсенбі және жұма күндері);
Апталық таралымы – 20 612 дана, оның ішінде:
- сейсенбі күні – 10 252 дана;
- жұма күні – 10 360 дана.
Таратылу аумағы – Қазақстан Республикасы.

- Ішкі беттерде мақала немесе модульді ақ-қара түсті нұсқада орналастырудың 1 (бір) шаршы сантиметрі үшін ҚҚС-ты қоса алғанда 780 (жеті жүз сексен) теңге;
- Мақала немесе модульді түрлі-түсті нұсқада (түрлі-түсті қосарланған бетте) орналастырудың 1 (бір) шаршы сантиметрі үшін ҚҚС-ты қоса алғанда 895 (сегіз жүз тоқсан бес) теңге.
- Мақала немесе модульді соңғы түрлі-түсті бетте түрлі-түсті нұсқада орналастырудың 1 (бір) шаршы сантиметрі үшін ҚҚС-ты қоса алғанда 945 (тоғыз жүз қырық бес) теңге.

Бірінші бетте үгіт материалдары орналастырылмайды.

Басылымда үгіт-насихат материалдарын орналастыру құны «Вечерний Алматы» газеті (баспа нұсқасы):

Тілі – орыс тілі;
Форматы – А3;
Шығу жиілігі – аптасына 2 рет (сейсенбі және жұма күндері).
Апталық таралымы – 20 571 дана, оның ішінде:
- сейсенбі күні – 10 265 дана;
- жұма күні – 10 306 дана;
Таратылу аумағы – Қазақстан Республикасы.

- Ішкі беттерде мақала немесе модульді ақ-қара түсті нұсқада орналастырудың 1 (бір) шаршы сантиметрі үшін ҚҚС-ты қоса алғанда 780 (жеті жүз сексен) теңге;
- Мақала немесе модульді түрлі-түсті нұсқада (түрлі-түсті қосарланған бетте) орналастырудың 1 (бір) шаршы сантиметрі үшін ҚҚС-ты қоса алғанда 895 (сегіз жүз тоқсан бес) теңге.
- Мақала немесе модульді соңғы түрлі-түсті бетте түрлі-түсті нұсқада орналастырудың 1 (бір) шаршы сантиметрі үшін ҚҚС-ты қоса алғанда 945 (тоғыз жүз қырық бес) теңге.

Бірінші бетте үгіт материалдары орналастырылмайды.

www.aqshamnews.kz және www.vapress.kz сайттарында үгіт материалдарын орналастыру құны

- «Almaty aqshamy» және «Вечерний Алматы» газеттерінің баспа нұсқаларында үгіт материалдары орналастырылған жағдайда, сол үгіт материалы аталған сайттарда қайталанып тегін орналастырылады.

- Үгіт материалдарын тек сайттарда орналастыру құны – бос орындарды қоса есептегенде 1 (бір) таңба үшін 55 (елу бес) теңге.
 - Сайттың жоғарғы бөлігіндегі (header) көлденең баннер (басты беттің жоғарғы жағындағы слайдерде орналастырылады) – 24 сағатқа 30 000 (отыз мың) теңге.
 - Басты беттің ортаңғы бөлігіндегі көлденең баннер (басты беттегі негізгі контент блогынан кейін орналастырылады) – 24 сағатқа 25 000 (жиырма бес мың) теңге.
 - Оң жақ сайдбардағы шаршы немесе тік төртбұрышты тік баннер (басты беттің оң жақ бағанының ортаңғы бөлігінде орналастырылады) – 24 сағатқа 20 000 (жиырма мың) теңге.
 - Сайттың төменгі бөлігіндегі (footer) тік баннер – 24 сағатқа 15 000 (он бес мың) теңге.
- Көрсетілген бағаларға қосылған құн салығы (ҚҚС) енгізілген.

Әлеуметтік желілердегі аккаунттарда үгіт-насихат материалдарын орналастыру құны

- Instagram жарияланымы – 25 000 теңге;
 - TikTok жарияланымы – 25 000 теңге;
 - Telegram мессенджеріндегі жарияланым – 25 000 теңге;
 - Facebook жарияланымы – 25 000 теңге;
 - Threads жарияланымы – 25 000 теңге;
- Көрсетілген бағаларға ҚҚС (қосылған құн салығы) енгізілген.

Орналастыруға қабылданатын баннерлерге қойылатын техникалық талаптар

- ✓ Орналастыру үшін дайын баннерлер келесі форматтарда қабылданады: GIF, JPEG, PNG.
- ✓ Баннердің көлемі 150 Кб-тан аспауы тиіс.
- ✓ Анимациялық GIF-баннердің ойнату жылдамдығы секундына 5 кадрдан аспауы тиіс.
- ✓ Баннердегі кескіндер сапалы әрі анық болуы, мәтіні оқуға ыңғайлы болуы тиіс. Бұлыңғыр немесе сапасыз кескіндерді пайдалануға жол берілмейді.
- ✓ Жыпылықтайтын элементтерді, жыпылықтайтын фонды және пайдаланушының назарын шамадан тыс аударатын өзге де тітіркендіргіш визуалды әсерлерді қолдануға тыйым салынады.

Әлеуметтік желілерде жариялауға арналған техникалық талаптар Instagram және TikTok платформаларындағы жарияланымдарға қойылатын талаптар

- ✓ Сурет өлшемі – 1350x1080 px (4:5). Аккаунттың негізгі бетінде қаралған кезде сурет 1080x1080 px (1:1) форматында көрсетіледі. Бір жарияланымда 10 суретке дейін («карусель» форматында) орналастыруға болады.
- ✓ Жазбаның ең көп ұзындығы 2200 таңба (бос орындармен бірге).
- ✓ Reels форматына ұзақтығы 1 минутқа дейінгі бейнелерді жүктеуге болады. Ұсынылатын көлемі – 1080x1920 px (9:16).
- * Қолдау көрсетілетін форматтар – MP4, MOV.
- * Назар аударыңыз: Reels таспасында бейне 1920 px-ден 1350 px-ге дейін қиылып көрсетіледі, ал аккаунттың жалпы торында 1080x1080 px форматында бейнеленеді.

Telegram-арнасы және Facebook платформаларындағы жарияланымдарға қойылатын талаптар

- ✓ Қолдау көрсетілетін форматтар – JPEG, PNG.
- ✓ Бір жарияланымға 2 суретке дейін орналастыруға болады.
- ✓ Жарияланымның ең көп көлемі – 1024 таңба (бос орындармен бірге).
- ✓ Суреттің ені кемінде 1280 px болуы тиіс.
- ✓ Қолдау көрсетілетін форматтар – MP4, MOV, GIF. Файлдың ең үлкен көлемі – 20 МБ.
- ✓ Жарияланым сипаттамасына: хэштег; сыртқы сілтеме; Telegram-арнасындағы кез келген арнаға, чатқа немесе пайдаланушыға сілтеме (mention) қосуға болады.

Жасалған шартқа сәйкес үгіт-насихат материалдарын орналастыруға ақы Басылымның меншік иесі ұсынған төлем шоты негізінде, шот ұсынылған күннен бастап 2 (екі) жұмыс күні ішінде төленеді.

Жазбаша өтініштер Басылымның меншік иесі тарапынан 2026 жылғы 22 шілде, сағат 09.00-ден бастап 2026 жылғы 20 тамыз, сағат 13.00-ге дейін қоса алғанда, демалыс және мереке күндерін қоспағанда, күн сайын сағат 09.00-ден 18.00-ге дейін мына мекенжай бойынша қабылданады: Алматы қаласы, Шевченко көшесі, 100-үй (Сейфуллин көшесінің қиылысы), 5-қабат, тарату және жарнама бөлімі. Факсимильдік байланыс және интернет арқылы жолданған жазбаша өтініштер қабылданбайды.

«Almaty Aqparat» ЖШС.

Алматы қаласы аумақтық және округтік сайлау комиссиясының хабарламасы

«Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы» Қазақстан Республикасы Конституциялық заңының 14-бабының 6-тармағына, Алматы қаласы аумақтық сайлау комиссиясының 2026 жылғы 13 қазандағы №72/1 «2026 жылғы 29 қарашаға тағайындалған Алматы қаласы мәслихаты депутатыларының кезектен тыс сайлауын дайындау мен өткізудің негізгі іс-шараларының күнтізбелік жоспарын бекіту туралы» қаулысына сәйкес Алматы қаласы аумақтық және округтік сайлау комиссияларының орналасқан жері мен құрамдары, сондай-ақ сайлау округтерінің шекаралары туралы хабарлаймыз.

Алматы қаласы аумақтық сайлау комиссиясы

Орталығы: Алматы қаласы, Төле би көшесі, 67, 500-бөлме.

«Алматы қаласы шаруашылық басқармасы» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі, телефон: 279 32 42, 338 53 44, 7 700 757 48 64.

Төрағасы – Калыкова Айгүл Оразовна, **төрағасының орынбасары** – Туматов Асет Ақжанович, **хатшысы** – Тегисов Азамат Рашидович, **комиссия мүшелері** – Гончаров Сергей Борисович, Иванова Галина Анатольевна, Инаят Тұрар Мәдиханұлы, Оразалина Нұргүл Кабдулкаримовна.

Алатау ауданының аумақтық сайлау комиссиясы

Орталығы: Алматы қаласы, Дархан шағынауданы, Х.Алтай көшесі, 4.
«№210 мектеп-лицейі» КММ, телефон: 351 99 91, 338 37 56, 7 700 194 90 76.

Төрағасы – Сарсенбекова Пернеш Амирбековна, **төрағасының орынбасары** – Ахмеджанова Салпнат Дарушевна, **хатшысы** – Советхан Томирис Зұрабқызы, **комиссия мүшелері** – Сатанбаева Панар Молдахановна, Сейдахметова Жұлдыз Ерболқызы, Ходжаева Лариса Семеновна, Омарбек Құрпалай Жәнібекқызы.

Алмалы ауданының аумақтық сайлау комиссиясы

Орталығы: Алматы қаласы, Төле би көшесі, 155, 1-офис, телефон: 338 55 43, 7 700 162 21 49.

Төрағасы – Альбинов Ерлан Ибрагимович, **төрағасының орынбасары** – Ниязова Гүлнәра Әбилева, **хатшысы** – Дүйсебаева Рахима Маратқызы, **комиссия мүшелері** – Буитов Айдар Булатович, Қалжанов Бақытбек Бостандықович, Есимбеков Канат Досқалиевич, Габдуллин Марат Маратович.

Әуезов ауданының аумақтық сайлау комиссиясы

Орталығы: Алматы қаласы, Жетісу–2 шағынауданы, 8 В.

«№141 жалпы білім беретін мектебі» КММ, телефон: 338 53 57, 7 700 160 86 78.

Төрағасы – Иманқұлова Гүлнәра Анатольевна, **төрағасының орынбасары** – Камидилова Жадыра Қуатбековна, **хатшысы** – Жасиликова Клара Абдибайқызы, **комиссия мүшелері** – Алексеева Любовь Яковлевна, Бүлекбаева Райхан Чантовна, Таран Елена Владимировна, Рахымділда Жігер Талғатұлы.

Бостандық ауданының аумақтық сайлау комиссиясы

Орталығы: Алматы қаласы, Орбита–3 шағынауданы, 5 Г.

«Әл-Фараби атындағы №145 мектеп-гимназия» КММ, телефон: 338 49 76, 7 700 402 89 47.

Төрағасы – Калиасқарова Шолпан Рысбековна, **төрағасының орынбасары** – Бекбосынова Гүлсім Нұрадильевна, **хатшысы** – Маданова Земфира Жайлыкановна, **комиссия мүшелері** – Нұрадинов Нұргали Мухитович, Наурызбаева Марзия Тоқтағановна, Дильмағамбетова Гүлзия Абдрахмановна, Сайрамбаев Кайрат Каюмович.

Жетісу ауданының аумақтық сайлау комиссиясы

Орталығы: Алматы қаласы, Серіков көшесі, 6 А.
Телефон: 338 32 70, 7 700 805 46 82.

Төрағасы – Мурунова Жаннат Шарапхановна, **төрағасының орынбасары** – Баймұханова Марьям Ақылбековна, **хатшысы** – Бакторазова Гүлмира Темирбаева, **комиссия мүшелері** – Алтыбаева Сауле Мелдешевна, Махпиров Аджлхан Сайдамқармөвич, Калдыбекова Асель Аскаровна, Еркембаева Зарина Камбашибековна.

Медеу ауданының аумақтық сайлау комиссиясы

Орталығы: Алматы қаласы, Сәтбаев көшесі, 8Г/7А.
«Қазақ ұлттық аграрлық зерттеу университеті» КеАҚ, телефон: 338 49 14, 7 700 732 39 70.

Төрағасы – Жантемирова Алма Кентаевна, **төрағасының орынбасары** – Нұрадильнова Айгүл Олгевна, **хатшысы** – Мусалирова Арайлым Болатханқызы, **комиссия мүшелері** – Азимхан Дулат Батырханұлы, Айдарбекова Марзия Галымовна, Османова Зейнеп Жәліпиевна, Усеров Нишанали Нұралиевич.

Наурызбай ауданының аумақтық сайлау комиссиясы

Орталығы: Алматы қаласы, Шұғыла шағынауданы, 347/2, 3-қабат.
Әкімшілік ғимараты, телефон: 338 21 93, 7 700 494 75 10.

Төрағасы – Самыкенова Құлбала Аянбергеновна, **төрағасының орынбасары** – Камалбекова Аяулы Қуттыбековна, **хатшысы** – Қарақаша Гүлдана Сақыпбекқызы, **комиссия мүшелері** – Бейсекос Нұрбол Тилеубергенвич, Смағұлова Гүлнәзия Жармұхамедовна, Мусаев Марат Анварович, Шопан Анар Талғатқызы.

Түркісіб ауданының аумақтық сайлау комиссиясы

Орталығы: Алматы қаласы, Р.Зорге көшесі, 18 А.
«Алматы қаласы Түркісіб ауданы әкімі аппаратының жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімі» КММ, телефон: 338 53 25, 7 708 801 14 99.

Төрағасы – Жұмабекова Алма Еркинбаевна, **төрағасының орынбасары** – Кольбаева Жамिला Елюбаевна, **хатшысы** – Құрманбаев Талғат Муратович, **комиссия мүшелері** – Хасанова Аида Рашитовна, Пожарицкая Ольга Григорьевна, Кудайбергенов Кенжебай, Россиев Антон Владимирович.

№1 сайлау округі

Орталығы: Алматы қаласы, Дархан шағынауданы, Х.Алтай көшесі, 4.

«№210 мектеп-лицейі» КММ, телефон: 338 53 06, 7 700 363 26 83.

Шекаралары: Күдерін көшесі мен Райымбек даңғылының қиылысынан Райымбек даңғылымен батысқа қарай Кисповодская көшесіне дейін; Кисповодская көшесімен солтүстікке қарай Кисповодская-2 көшесіне дейін; Кисповодская-2 көшесімен солтүстік-шығысқа қарай Емцов көшесіне дейін; Емцов көшесімен солтүстікке қарай Рысқұлов даңғылы мен Самғау шағынауданының Ырсты көшесінің қиылысына дейін; Самғау шағынауданының Ырсты көшесімен солтүстікке қарай Әйгерім-1 шағынауданының Азаттық көшесіне дейін; Әйгерім-1 шағынауданының Азаттық көшесімен солтүстік-шығысқа қарай Әйгерім-1 шағынауданының МТФ-1 көшесіне дейін; Әйгерім-1 шағынауданының МТФ-1 көшесімен солтүстікке қарай Әйгерім-1 шағынауданының МТФ-1 көшесінің №176 үйіне дейін; Әйгерім-1 шағынауданы МТФ-1 көшесінің №17 Б үйінен шығысқа қарай Шаңырақ-1 шағынауданы Жас Қазақ көшесінің №55 үйіне дейін; Шаңырақ-1 шағынауданы Жас Қазақ көшесінің №55 үйінен солтүстікке қарай Шаңырақ-1 шағынауданыдағы Қаратау көшесінің №1/1 үйіне дейін; Шаңырақ-1 шағынауданындағы Қаратау көшесінің №1/1 үйінен солтүстік-батысқа қарай Шаңырақ-2 шағынауданындағы Ысқақов көшесінің №2 үйіне дейін; Шаңырақ-2 шағынауданыдағы Ысқақов көшесімен солтүстікке қарай Шаңырақ-1 шағынауданындағы Ақын Сара көшесіне дейін; Шаңырақ-1 шағынауданының Ақын Сара көшесімен батысқа қарай Шаңырақ-2 шағынауданының Рахимов көшесіне дейін; Шаңырақ-2 шағынауданының Рахимов көшесімен солтүстікке қарай Шаңырақ-2 шағынауданының Гүлстан көшесіне дейін; Шаңырақ-2 шағынауданының Гүлстан көшесімен шығысқа қарай Қарасу-5 өзеніне дейін; Қарасу-5 өзенінің арнасы бойынша солтүстікке қарай Үлкен Алматы каналына дейін; Үлкен Алматы каналының арнасы бойынша шығысқа қарай Үлкен Алматы өзенінің арнасына дейін; Үлкен Алматы өзенінің арнасы бойынша солтүстік-шығысқа Қарасу шағынауданының Боралдай көшесіне дейін;

Қарасу шағынауданының Боралдай көшесімен шығысқа қарай Солтүстік айналым көшесіне дейін; Солтүстік айналым көшесімен оңтүстікке қарай Күдерін көшесіне дейін; Күдерін көшесімен оңтүстікке қарай Райымбек даңғылына дейін.

Төрағасы – Ахметова Гүлнәра Мамбетовна, **төрағасының орынбасары** – Доланбаева Ляззат Бекбосыновна, **хатшысы** – Мырзағали Гүлбақыт Садыққызы, **комиссия мүшелері** – Джангүрбаева Индира Нарбайқызы, Дәулетқан Айдаңа Сейтқызы.

№2 сайлау округі

Орталығы: Алматы қаласы, Томирис шағынауданы, Центральная көшесі, 120.

«№205 жалпы білім беретін мектеп» КММ, телефон: 338 53 63, 7 700 159 30 50.

Шекаралары: Кисповодская көшесі мен Райымбек даңғылының қиылысынан Райымбек даңғылымен батысқа қарай Сайын көшесіне дейін; Сайын көшесімен солтүстікке қарай Ақбұлақ шағынауданындағы Тоғанов көшесінің №45 үйіне дейін; Ақбұлақ шағынауданындағы Тоғанов көшесінің №45 үйінен батысқа қарай Боралдай өзенінің арнасына дейін; Боралдай өзенінің арнасымен солтүстікке қарай Ақбұлақ шағынауданының Аханов көшесіне дейін; Ақбұлақ шағынауданының Аханов көшесімен батысқа қарай Ақбұлақ шағынауданының Серғазин көшесіне дейін; Ақбұлақ шағынауданыдағы Серғазин көшесімен солтүстікке қарай Дарабоз шағынауданындағы №91 үйге дейін; Дарабоз шағынауданындағы №91 үйден солтүстікке қарай Дарабоз шағынауданындағы №33/7 үйге дейін; Дарабоз шағынауданындағы №33/7 үйден шығысқа қарай Боралдай өзеніне дейін; Боралдай өзенінің арнасымен солтүстікке қарай Мөңке би көшесіне дейін; Мөңке би көшесімен батысқа қарай Момышұлы көшесіне дейін; Момышұлы көшесімен солтүстікке қарай «Батыс» зиратына дейін; «Батыс» зиратының шекарасымен солтүстік-шығысқа қарай Үлкен Алматы каналына дейін; Үлкен Алматы каналының арнасы бойынша батысқа қарай қала шекарасына дейін; қала шекарасымен солтүстік-шығысқа қарай Боралдай шағынауданының Жаужүрек көшесіне дейін; Боралдай шағынауданының Жаужүрек көшесімен шығысқа қарай қала шекарасына дейін; қаланың шекарасымен оңтүстік-шығысқа қарай Үлкен Алматы өзеніне дейін; Үлкен Алматы өзені арнасының бойымен оңтүстікке қарай Үлкен Алматы каналына дейін; Үлкен Алматы каналының арнасымен батысқа қарай Шаңырақ-2 шағынауданындағы Зақарин көшесінің №42 үйіне дейін; Шаңырақ-2 шағынауданының Зақарин көшесіндегі №42 үйден оңтүстікке Қарасу-5 өзенінің арнасына дейін; Қарасу-5 өзенінің арнасымен оңтүстікке қарай Шаңырақ-2 шағынауданындағы Гүлстан көшесіне дейін; Шаңырақ-2 шағынауданының Гүлстан көшесімен батысқа қарай Шаңырақ-2 шағынауданының Рахимов көшесіне дейін; Шаңырақ-2 шағынауданының Рахимов көшесімен оңтүстікке қарай Шаңырақ-2 шағынауданының Сарыжаз көшесіне дейін; Шаңырақ-2 шағынауданының Сарыжаз көшесімен шығысқа қарай Қарасу-5 өзеніне дейін; Қарасу-5 өзенінің арнасымен оңтүстікке қарай Шаңырақ-1 шағынауданыдағы Қаратау көшесінің №1/1 үйіне дейін; Шаңырақ-1 шағынауданыдағы Қаратау көшесінің №1/1 үйінен оңтүстікке қарай Шаңырақ-1 шағынауданыдағы Жас Қазақ көшесінің №55 үйіне дейін; Шаңырақ-1 шағынауданының Жас Қазақ көшесінің №55 үйінен батысқа қарай Әйгерім-1 шағынауданының МТФ-1 көшесіне дейін; Әйгерім-1 шағынауданының МТФ-1 көшесімен Әйгерім-1 шағынауданының Азаттық көшесінің оңтүстігіне; Әйгерім-1 шағынауданының Азаттық көшесімен оңтүстікке қарай Самғау шағынауданының Ырсты көшесіне дейін; Самғау шағынауданының Ырсты көшесімен Рысқұлов даңғылына дейін; Рысқұлов даңғылы мен Емцов көшесінің қиылысынан Емцов көшесімен оңтүстікке қарай Кисповодская-2 көшесіне дейін; Кисповодская-2 көшесімен батысқа қарай Кисповодская көшесіне дейін; Кисповодская көшесімен оңтүстікке қарай Райымбек даңғылына дейін.

Төрағасы – Дәулетова Гүлнәра Арыстановна, **төрағасының орынбасары** – Бектибаева Нұржамал Сопухановна, **хатшысы** – Аутова Шахидам Дильмуратовна, **комиссия мүшелері** – Түймекұлов Канат Абдиқаримович, Смағұлов Бауыржан Ахметжанович.

№3 сайлау округі

Орталығы: Алматы қаласы, Ботакөз шағынауданы, 2.
«№209 мектеп-гимназия» КММ, телефон: 338 53 83, 7 700 028 48 66.

Шекаралары: Сайын көшесі мен Райымбек даңғылының қиылысынан Райымбек даңғылымен батысқа қарай қала шекарасына дейін; қаланың шекарасымен солтүстік-шығысқа қарай Үлкен Алматы каналына дейін; Үлкен Алматы каналының арнасымен шығысқа қарай Мәдениет шағынауданының Сүлейменов көшесіне дейін; Сүлейменов көшесі мен Үлкен Алматы каналының қиылысынан оңтүстікке қарай «Батыс» зиратына дейін; «Батыс» зиратының шекарасымен оңтүстікке қарай Момышұлы көшесіне дейін; Момышұлы көшесімен оңтүстікке қарай Мөңке би көшесіне дейін; Мөңке би көшесімен шығысқа қарай Боралдай өзеніне дейін; Боралдай өзенінің арнасымен оңтүстікке қарай Ақбұлақ шағынауданындағы Шәріпов көшесінің №206/2 үйіне дейін; Ақбұлақ шағынауданындағы Шәріпов көшесінің №206/2 үйінен батысқа қарай Дарабоз шағынауданындағы №33/7 үйге дейін; Дарабоз шағынауданындағы №33/7 үйден оңтүстікке қарай Дарабоз шағынауданындағы №91 үйге дейін; Дарабоз шағынауданындағы №91 үйден оңтүстікке қарай Ақбұлақ шағынауданыдағы Серғазин көшесіне дейін; Ақбұлақ шағынауданының Серғазин көшесімен оңтүстікке қарай Ақбұлақ шағынауданының Нұрмаханов көшесіне дейін; Ақбұлақ шағынауданының Нұрмаханов көшесімен шығысқа қарай Аханов көшесіне дейін; Аханов көшесімен шығысқа қарай Боралдай өзеніне дейін; Боралдай өзенінің бойымен оңтүстікке қарай Ақбұлақ шағынауданындағы Шәріпов көшесінің №123 үйіне дейін; Ақбұлақ шағынауданының Шәріпов көшесіндегі №123 үйден шығысқа қарай Сайын көшесіне дейін; Сайын көшесімен оңтүстікке қарай Райымбек даңғылына дейін.

Төрағасы – Касбакова Бибуқыл Айтбаевна, **төрағасының орынбасары** – Смағұлова Назым Серикказиновна, **хатшысы** – Дәулет Динара Бекзатқызы, **комиссия мүшелері** – Сағындық Меруерт Дүйсенбайқызы, Әбуова Бейбіт Сапарханқызы.

№4 сайлау округі

Орталығы: Алматы қаласы, Қабанбай батыр көшесі, 128.
«Лияс Есенберлин атындағы №25 гимназия» КММ, телефон: 338 53 85, 7 700 455 08 60.

Шекаралары: Райымбек даңғылынан бастап, Назарбаев даңғылының батыс жағымен оңтүстік бағытта Абай даңғылына дейін; Абай даңғылының солтүстік жағымен батыс бағытта Шағабутдинов көшесіне дейін; Шағабутдинов көшесінің шығыс жағымен солтүстік бағытта Құрманғазы көшесіне дейін; Құрманғазы көшесінің оңтүстік жағымен шығыс бағытта Байтұрсынов көшесіне дейін; Байтұрсынов көшесінің шығыс жағымен солтүстік бағытта Шевченко көшесіне дейін; Шевченко көшесінің солтүстік жағымен батыс бағытта Мұқанов көшесіне дейін; Мұқанов көшесінің шығыс жағымен солтүстік бағытта Бөгенбай батыр көшесіне дейін; Бөгенбай батыр көшесінің оңтүстік жағымен шығыс бағытта Досмұхамедов көшесіне дейін; Досмұхамедов көшесінің шығыс жағымен солтүстік бағытта Қазыбек би көшесіне дейін; Қазыбек би көшесінің солтүстік жағымен батыс бағытта Әди Шәріпов көшесіне дейін; Әди Шәріпов көшесінің шығыс жағымен солтүстік бағытта Жібек жолы даңғылына дейін; Жібек жолы даңғылының оңтүстік жағымен шығыс бағытта Байтұрсынов көшесіне дейін; Байтұрсынов көшесінің шығыс жағымен солтүстік бағытта Мақатаев көшесіне дейін; Мақатаев көшесінің солтүстік жағымен батыс бағытта Мұратбаев көшесіне дейін; Мұратбаев көшесінің шығыс жағымен солтүстік бағытта Райымбек даңғылына дейін; Райымбек даңғылының оңтүстік жағымен шығыс бағытта Назарбаев даңғылына дейін.

Төрағасы – Сисенбердиева Асия Досенқұловна, **төрағасының орынбасары** – Тенгебекова Топғайы Толысбаевна, **хатшысы** – Смирнова Ирина Юрьевна, **комиссия мүшелері** – Ботбаев Мағжан Дәулетжанұлы, Сейтжан Индира Нұргалиқызы.

№5 сайлау округі

Орталығы: Алматы қаласы, Бөгенбай батыр көшесі, 260.
«№124 жалпы білім беретін мектеп» КММ, телефон: 338 53 63, 7 700 487 31 44.

Шекаралары: Райымбек даңғылынан бастап, Мұратбаев көшесінің батыс жағымен оңтүстік бағытта Мақатаев көшесіне дейін; Мақатаев көшесінің оңтүстік жағымен шығыс бағытта Байтұрсынов көшесіне дейін; Байтұрсынов көшесінің батыс жағы-

мен оңтүстік бағытта Жібек жолы даңғылына дейін; Жібек жолы даңғылының оңтүстік жағымен батыс бағытта Әди Шәріпов көшесіне дейін; Әди Шәріпов көшесінің батыс жағымен оңтүстік бағытта Қазыбек би көшесіне дейін; Қазыбек би көшесінің солтүстік жағымен шығыс бағытта Досмұхамедов көшесіне дейін; Досмұхамедов көшесінің батыс жағымен оңтүстік бағытта Бөгенбай батыр көшесіне дейін; Бөгенбай батыр көшесінің оңтүстік жағымен батыс бағытта Мұқанов көшесіне дейін; Мұқанов көшесінің батыс жағымен оңтүстік бағытта Шевченко көшесіне дейін; Шевченко көшесінің оңтүстік жағымен шығыс бағытта Байтұрсынов көшесіне дейін; Байтұрсынов көшесінің батыс жағымен оңтүстік бағытта Құрманғазы көшесіне дейін; Құрманғазы көшесінің солтүстік жағымен батыс бағытта Шағабутдинов көшесіне дейін; Шағабутдинов көшесінің батыс жағымен оңтүстік бағытта Абай даңғылына дейін; Абай даңғылының солтүстік жағымен батыс бағытта Айманов көшесіне дейін; Айманов көшесінің шығыс жағымен, Құрманғазы көшесіндегі №168 үйдің және Айманов көшесіндегі №101 және №103 үйлердің аумақтарын қоса алғанда, солтүстік бағытта Шевченко көшесіне дейін; Шевченко көшесінің солтүстік жағымен батыс бағытта Гагарин көшесіне дейін; Гагарин көшесінің шығыс жағымен солтүстік бағытта Қарасай батыр көшесіне дейін; Қарасай батыр көшесінің солтүстік жағымен батыс бағытта Розыбакиев көшесіне дейін; Розыбакиев көшесінің шығыс жағымен солтүстік бағытта Бөгенбай батыр көшесіне дейін; Бөгенбай батыр көшесінің оңтүстік жағымен, Бөгенбай батыр көшесіндегі №300 үйдің аумағын қоспағанда, шығыс бағытта Гагарин даңғылына дейін; Гагарин даңғылының шығыс жағымен солтүстік бағытта Төле би көшесіне дейін; Төле би көшесінің оңтүстік жағымен шығыс бағытта Әуезов көшесіне дейін; Әуезов көшесінің шығыс жағымен, Райымбек даңғылындағы №206 А және №208 үйлердің аумақтарын қоса алғанда, солтүстік бағытта Райымбек даңғылына дейін; Райымбек даңғылының оңтүстік жағымен шығыс бағытта Мұратбаев көшесіне дейін.

Төрағасы – Алкожаева Гүлсім Сейткеримовна, **төрағасының орынбасары** – Мұхамеджанов Дарын Орумбаевич, **хатшысы** – Абдықаликова Гүлдана Төлеубаевна, **комиссия мүшелері** – Мұкашев Жанат Мұкашевич, Еркинбекова Ажар Темирляновна.

№6 сайлау округі

Орталығы: Алматы қаласы, Тлендиев көшесі, 35.
«№96 жалпы білім беретін мектеп» КММ, телефон: 338 53 98, 7 708 809 28 91.

Шекаралары: Райымбек даңғылынан бастап, Әуезов көшесінің батыс жағымен, Райымбек даңғылындағы №206 А және №208 үйлердің аумақтарын қоспағанда, оңтүстік бағытта Төле би көшесіне дейін; Төле би көшесінің солтүстік жағымен батыс бағытта Гагарин даңғылына дейін; Гагарин даңғылының батыс жағымен оңтүстік бағытта Бөгенбай батыр көшесіне дейін; Бөгенбай батыр көшесінің солтүстік жағымен, Бөгенбай батыр көшесіндегі №300 үйдің аумағын қоса алғанда, батыс бағытта Розыбакиев көшесіне дейін; Розыбакиев көшесінің батыс жағымен оңтүстік бағытта Қарасай батыр көшесіне дейін; Қарасай батыр көшесінің оңтүстік жағымен шығыс бағытта Гагарин даңғылына дейін; Гагарин даңғылының батыс жағымен оңтүстік бағытта Шевченко көшесіне дейін; Шевченко көшесінің оңтүстік жағымен шығыс бағытта Айманов көшесіне дейін; Айманов көшесінің батыс жағымен, Құрманғазы көшесіндегі №168 үйдің және Айманов көшесіндегі №101 және №103 үйлердің аумақтарын қоспағанда, оңтүстік бағытта Абай даңғылына дейін; Абай даңғылының солтүстік жағымен батыс бағытта Үлкен Алматы өзенінің арнасына дейін; Үлкен Алматы өзені арнасының шығыс жағымен солтүстік бағытта Райымбек даңғылына дейін; Райымбек даңғылының оңтүстік жағымен, Райымбек даңғылындағы №206 А және №208 үйлердің аумақтарын қоспағанда, шығыс бағытта Әуезов көшесіне дейін.

Төрағасы – Салимова Салпнат Нұрсұлпановна, **төрағасының орынбасары** – Жангушикова Шәрбану Байдылдаевна, **хатшысы** – Әділбек Қанатбек Сарсенбайұлы, **комиссия мүшелері** – Абибаева Ляззат Абдулловна, Скендірова Балжан Есенқызы.

№7 сайлау округі

Орталығы: Алматы қаласы, Ақсай–4 шағынауданы, 66.
«№126 мамандандырылған лицейі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі, телефон: 338 54 22, 7 700 740 2476.

Шекаралары: Райымбек даңғылы мен Сайын көшесінің қиылысынан оңтүстік бағытта Сайын көшесінің батыс жағымен Шәліялин көшесіне дейін; Шәліялин көшесінің солтүстік жағымен батыс бағытта №209, 210, 554 сайлау учаскелерінің тұрғын үйлерін қоспағанда, Қарғалы өзеніне дейін; Қарғалы өзенінің шығыс жағалауымен солтүстік бағытта Райымбек даңғылына дейін; Райымбек даңғылының оңтүстік жағымен шығыс бағытта Сайын көшесімен қиылысқанға дейін.

Төрағасы – Тегімбаева Салпнат Мұхитдиновна, **төрағасының орынбасары** – Муратова Асия Сүлеймановна, **хатшысы** – Дәдәшова Гүлнәра Фахридиновна, **комиссия мүшелері** – Амангелдиева Жазира Тохтарбаевна, Әліп Айбек Әбішұлы.

№8 сайлау округі

Орталығы: Алматы қаласы, 5-шағынаудан, 8 Б.
«№27 гимназиясы» коммуналдық мемлекеттік мекемесі, телефон: 338 48 72, 7 708 908 27 69.

Шекаралары: Райымбек даңғылы мен Сайын көшесінің қиылысынан оңтүстік бағытта Сайын көшесінің шығыс жағымен Абай даңғылына дейін; Абай даңғылының солтүстік жағымен шығыс бағытта Алтынсарин даңғылына дейін; Алтынсарин даңғылының шығыс жағымен оңтүстік бағытта Жандосов көшесіне дейін; Жандосов көшесінің солтүстік жағымен үлкен Алматы өзенінің арнасына дейін; үлкен Алматы өзені арнасының батыс жағымен солтүстік бағытта Райымбек даңғылына дейін; Райымбек

KIA TENNIS PARK

ҚАЙТА ЖАҢҒЫРҒАН ОРТАЛЫҚ

Алматыда қалалық әкімдіктің атқалық қолдауымен бұрынғы ЦСКА спорт алаңы қайта жаңғыртылып, заманауи теннис орталығы ашылды. Кешеннің салтанатты ашылу рәсіміне ҚР Теннис федерациясы өкілдері, федерация серіктестері мен танымал теннисшілер қатысты.

Балалар теннисінің дамуына бағытталған орталық түгелге дерлік жаңғыртылған. Спорттық жарыстар мен жаттығуға кеңінен мүмкіндік беретін инфрақұрылым қалыптасқан. Онда жастардың осы спорт түріне алаңсыз жаттығуына бар жағдай жасалған. Әрі орталыққа ірі турнирлер, өзге де мәдени-спорттық іс-шаралар өткізуге болады.

Орталықтың ашылуына шетелдік танымал теннисші, француз ракетері Адриан

Моннарако, өзіміздің теннис жұлдыздары Михаил Кукушкин, жастарға үлгі боп жүрген Бейбіт Жұқаев, Тимофей Скатов қатарлы үздік өкілдер келді. Жас теннисшілер белгілі спортшылармен естелік суретке түсіп, шеберлік сабақтарын өткізіп үлгерді.

Жалпы, Қазақстан теннисінің халықаралық деңгейдегі орны мен дамуы қуантады. Қазір Б.Өтемұратов басқарып отырған Қазақстан теннис федерациясының әлемдік деңгейде өз орны бар. Қазақстандық Елена Рыбакина бүгінде қыздар теннисінде әлемдік рейтингті бастап тұр.

ҚР Теннис федерациясы вице-президенті Диас Досқараевтың айтуынша, Алматыда ашылған жаңа орталық еліміздегі осы спорт түрінің жалғасты дамуына, жастардың үлкен тенниске деген қызығушылығының артуына өз септігін тигізеді:

– Қайта жаңғыртылған орталықта барлық жағдай жасалған. ЦСКА спорт алаңы сонау 1970 жылдардан бар. Бала кезімізде өзіміз де осында теннис мектебінен өттік. Кереметі сол, бүгінде бизнестік брендтер спортқа бет бұрғаны. Енді KIA Қазақстан теннисінің брендіне айналып отыр. Бұл біздің теннистің халықаралық деңгейін көрсетсе керек. Жаңартылған орталықта 500 балаға дейін кәсіби түрде жаттыға алады. Тағы да Team Kazakhstan теннис академиясының филиалы жұмыс істейді, – деді Диас Досқараев.

Алматылық балалар түрлі гаджеттен бас тартып, теннис спортымен айналыса алады. Жаңартылған теннис орталығы мегаполистегі спорттың дамуына оң әсер беріп, қала тұрғындары үшін қызмет етпек.

Нұрлан СҮЙІН.

Сурет: Қайрат ҚОНЫСБАЕВ.

БІЗДІҢ МАҚТАНЫШЫМЫЗ

МЕРЕЙ БАЗАРБАЕВ – ӘЛЕМ ЧЕМПИОНЫ!

Күрес түрлерінен АҚШ-тың Лас-Вегас қаласында өткен 23 жасқа дейінгі спортшылар арасындағы әлем чемпионатында қазақстандық спортшылар топ жарды.

Ел қоржынына алтын әкелген спортшылардың бірі әрі бірегейі – алматылық балуан Мерей Базарбаев болды. Ол әлем біріншілігінде Қазақстан намысын 57 келіге дейінгі салмақ дәрежесінде қорғап, турнирдегі барлық белдесуінде жеңіске жетті. 1/8 финалда америкалық Люк Лиллелдальді 3:1 есебімен ұтса, ширек финалда Франция өкілі Расул Галбураевті 13:2 есебімен мерзімінен бұрын жеңді. Жартылай финалда Мерей жапониялық Дайто Кацумэні 7:0 есебімен жеңіп, финалға жолдама алды. Шешуші белдесуде түркиялық Бекир Кесерді таза жеңген Мерей Базарбаев әлем чемпионы атанды.

Ал Қазақстан әйелдер құрамасының өкілі Шұғыла Өмірбек АҚШ-тың Лас-Вегас қаласында өткен U23 әлем

чемпионатында қола медаль жеңіп алды. 55 келіге дейінгі салмақ дәрежесінде қола жүлде үшін өткен белдесуде отандасымыз украиналық Снежана Онуфриевамен кездесті. Тартысты белдесу 11:10 есебімен Шұғыла Өмірбектің пайдасына аяқталды. Осылайша Қазақстан әйелдер күресінен әлем чемпионатындағы алғашқы медаліне қол жеткізді.

Оған дейін Қазақстан құрамасы грек-рим күресінен АҚШ-тың Лас-Вегас қаласында өткен U23 жас санатындағы әлем чемпионатын аяқтады. Отандастарымыз бес медаль жеңіп алды. Оның ішінде екеуі – алтын, біреуі – күміс және екеуі – қола. Айбек Айтбеков (60 келі) және Юсуф Ашрапов (72 келі) бірінші орын алса, Темірлан Тұрдақын (87 келі) екінші, ал Арсен Жұма (55 келі) және Джохар Узаров (130 келі) үшінші сатыдан көрінді. Осылайша Қазақстан құрамасы жалпы командалық есепте 114 ұпаймен екінші орынға ие болды. Иран 119 ұпаймен көш бастаса, Ресей 105 ұпаймен үздік үштікті түйіндеді.

Дос ОРЫНБЕКҰЛЫ.

КАРИКАТУРА СӨЙЛЕСІН

Карикатураны салған Ғалым СМАҒҰЛҰЛЫ.